

TIẾNG NÓI CỦA THANH THIỀU NHI VIỆT NAM

thiếu nhi

TÒA SOẠN : 159 THIỀU TRỊ PHÚ NHUẬN — Đ.T 42152.

Cơ Sở phát hành 62 Lê Lợi Saigon, Đ.T. 20348 :

CHỦ NHIỆM :

NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG

CHỦ-BIÊN

NHẬT-TIẾN

136 Quốc Ngữ là chìa khóa mở cửa nhà tù
khi ta bị giam hãm vào vòng nô lệ.

thiếu nhi

Tòa Soạn: 159 Thiện Trại Phú Nhuận Sài Gòn — Đ.T. 42 152

Cơ Sở Phát Hành 62 Lê Lợi Sài Gòn — ĐT 20348

Biên Lai số 931-BTT-NBC-HCBC ngày 18-6-1971

Số 136 — Ra ngày 15-3-1975

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN

ĐỘC GIẢ ĐÓN COI THIẾU NHI LỘT XÁC TOÀN DIỆN KỂ TỪ SỐ 138

- **ĐỒI KHỔ LỚN VỚI 16 TRANG IN TOÀN OFFSET**
- **RA HÀNG TUẦN.**
- **XUỐNG GIÁ 50 ĐỒNG MỘT SỐ.**
- **NỘI DUNG DẪN THÂN TÍCH CỰC HƠN NỬA TRƯỚC CÁC VẤN ĐỀ THUẦN TÚY GIÁO DỤC ĐỀ CHU TOÀN TRÁCH NHIỆM MỘT CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA THANH THIẾU NHI TRONG HIỆN TÌNH ĐẤT NƯỚC.**

Bài vở nóng hổi được viết bởi những ngòi bút nóng hổi thể hiện những tâm lòng hết sức nhiệt thành và tha thiết đối với công cuộc xây dựng một tương lai lành mạnh cho xứ sở.

THIẾU NHI CÁI TIẾN SẼ XỨNG ĐÁNG LÀ TIẾNG NÓI CỦA THANH THIẾU NHI VỀ CẢ HAI MẶT GIẢI TRÍ LẮN GIÁO DỤC VÀ KHÔNG PHỤ LÒNG TIN CẬY CỦA ĐỘC GIẢ TỪ 4 NĂM QUA.

Thư chủ nhiệm

Các em thân mến

Hồi đầu thế kỷ thứ 19, có một vị đại tướng Anh quốc tên là Wellington (1769-1852), người đồng thời và cũng là địch thủ lợi hại của hoàng đế Nã phá luân đệ nhất (Napoléon 1er) nước Pháp. Wellington từng chỉ huy huy quân đội Anh đánh quân Pháp tại Bồ đào nha và I pha nho. Khi là tổng tư lệnh quân đội đồng minh tại Hòa lan và Bỉ, Wellington đã thắng Nã phá luân trong trận Waterloo (1815). Wellington làm thủ tướng nước Anh từ năm 1828 đến 1830.

Wellington là con người hùng của Anh quốc danh vang khắp Âu châu lúc bấy giờ.

Một hôm, đại tướng Wellington cùng hai người bạn cỡi ngựa đi dạo chơi trong vùng quê nước Anh, khi đi đến một con đường nhỏ trong làng, ngựa phải dừng chân lại vì đường bị rào gai bit lối đi và ngay bên cạnh rào một cậu bé đang đứng đấy.

Người bạn thứ nhất của đại tướng Wellington xuống ngựa, dụ đứa trẻ với lời lẽ ôn tồn vui vẻ : «Nè em bé, em hãy dẹp gai cho chúng tôi đi qua. Khi về, chúng tôi sẽ mua quà bánh thưởng cho em». Cậu bé trả lời không ham quà bánh và từ chối dẹp đường.

Thấy đứa trẻ này ngoan cố, người bạn thứ hai của đại tướng lấy roi ngựa cầm nơi tay chỉ vào mặt đứa bé hét to : «Thằng nhỏ này không chịu dẹp gai cho ngựa chúng ta đi qua, ta sẽ trị mày bằng con roi này cho mày hết cứng đầu». Đứa bé vẫn điềm nhiên, không chút sợ sệt và cũng không dẹp gai.

Wellington lấy làm ngạc nhiên vì thái độ cứng rắn, can đảm của đứa trẻ. Ông xuống ngựa, đến gần lấy tay vuốt đầu đứa bé, nói dịu ngọt : «Nè em, ta là Wellington, chắc em đã từng nghe biết đến tên tuổi ta. Em nên hiểu chưa có ai dám trái lệnh ta cả. Chỉ có một mình em cưỡng lại ta thôi. Hôm nay, chúng ta

định đi ngang qua con đường nhỏ này. Vậy em hãy ngoan ngoãn dẹp gai hồ cho ngựa ta đi qua. Ta khen em lắm.»

Đứa trẻ không đổi sắc mặt, trả lời ngay : «Tôi xin chào đại tướng. Tôi đã từng nghe danh đại tướng và hôm nay, tôi hân hạnh được biết đại tướng. Nhưng tôi lấy làm tiếc không thể chịu theo ý đại tướng được, vì trước đây, nhiều khách đi đường cỡi ngựa qua lại con đường nhỏ này để ngựa giẫm nát lúa mì của cha tôi trồng và làm hư hại rất nhiều. Bởi vậy, cha tôi bảo tôi ra giữ chỗ này cẩn không cho bất cứ ngựa của ai qua. Nay đại tướng bảo vậy thì tôi nghe vậy, chờ lệnh của cha tôi đã ban ra, phận làm con, tôi làm sao dám trái được. Thử như cha của đại tướng mà dạy đại tướng giữ con đường nhỏ này, như cha tôi đây, đại tướng có dám trái lệnh cha mà dẹp gai cho khách cỡi ngựa đi qua làm hư lúa mì của nhà hay không ?»

Wellington nghe đứa trẻ nói, cho là phải, im lặng cùng hai người bạn lên ngựa quay trở lại tìm con đường khác đi.

Các em thân mến,

Đọc câu chuyện trên chúng ta phục tình can đảm không sợ sệt uy quyền, lòng hiếu thảo vâng lời cha mẹ và tài ứng đối lưu loát của đứa bé.

Chúng ta cũng phục lòng quảng đại, tinh quân tử của đại tướng Wellington. Người đã hành động khiêm tốn, không khác chi lời khuyên của nhà chính trị La mã Cicéron : Càng ở địa vị cao bao nhiêu, càng nên tự hạ bấy nhiêu.

Lão tử có nói : Người cao cả bao giờ cũng đứng dưới thung lũng (nghĩa là chỗ thấp nhất). Nhưng khi chúng ta «cúi xuống một tắc thôi (chúng ta) sẽ cao lên đến tám tắc» (Mạnh tử).

Thân mến chào các em.

NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG

TẠP GHỊ

THIỆU NHI TRÊN ĐƯỜNG CẢI TIẾN

NHẬT TIẾN

Một cái tết buồn tẻ đã qua đi, trước ngưỡng cửa của năm mới, dầu thế nào, Thiệu Nhi cũng tự đặt cho mình trước một niềm hy vọng mới. Hy vọng rằng mọi khó khăn chật vật của năm cũ sẽ qua đi, tình hình sách báo Thiệu Nhi, sẽ cải thiện hơn, giới phụ huynh và giáo chức quan tâm tích cực hơn về vấn đề nhu cầu tinh thần của giới trẻ, để từ đó, Thiệu Nhi sẽ có cơ hội tự đứng vững và vươn lên.

Trong niềm hy vọng đó, tòa soạn đã gặp gỡ, thảo luận để nghiên cứu cho Thiệu Nhi một hình thức mới, một nội dung mới, quyết dứt bỏ mọi khó khăn lệ thuộc đã tạo cho Thiệu Nhi một khoảng thời gian dài trì trệ, thoi thóp từ hơn một năm qua.

1) Về mặt hình thức, sau 10

số báo trắc nghiệm thu lại khổ nhỏ, tòa soạn nhận thấy Thiệu Nhi không đáp ứng được nhu cầu của một tờ báo cho tuổi trẻ trong thời đại mới. Với khổ nhỏ, tờ báo không có cơ hội trình bày những hình vẽ rất cần thiết đi kèm theo các bài sưu tầm, khảo cứu; nhu cầu giải trí, vui tươi, linh hoạt, cũng vì trang báo chật mà bị tiết giảm hay hạn chế đi. Mặt khác, ở vào thời đại mà kỹ thuật ấn loát đã tiến bộ tinh vi, một tờ báo dành cho tuổi trẻ hơn bất cứ loại báo nào khác rất cần sự hỗ trợ kỹ thuật ấy để làm cho hình thức trở nên tươi sáng, rõ ràng, sắc sảo hơn. Vì vậy kỹ thuật ấn loát Typo sử dụng những bản kẽm thông thường không thể nào đáp ứng được tính chất rõ ràng, sáng sủa của tờ báo cần nhiều hình ảnh, minh họa.

Mặt khác, vì lý do tài chánh eo hẹp, trong hơn một năm qua, như độc giả đã thấy, tờ báo đã xuất hiện một cách thất thường. Thất thường không phải vì lầm lỗi ở kỹ thuật ấn loát, cũng không phải vì thiếu thốn bài vở hay sự chậm trễ của các cây bút cộng tác, nhưng chính vì túi tiền của ban quản lý. Thành thực mà nói, trong suốt hơn một năm qua, tòa soạn Thiệu Nhi đã sống trong một hoàn cảnh vô cùng chật vật, chạy từng rame giấy, khát nợ từng bản kẽm, ấn công thoi thóp cầm

hơi theo sự thối thóp của tờ báo. Nhiều khi dàn chữ đã sắp xếp thành trang, lên khuôn sẵn sàng trên máy, nhưng giấy chạy chưa ra đành phải gác đó dăm bảy bữa để chờ đợi. Ban quản lý lúc đó phải hút hơi đắp chỗ này, và chỗ kia, vay mượn lung tung mới xoay nổi vài chục rame giấy, mong báo ra đúng hạn kỳ theo luật định để khỏi phải bị cảnh thu hồi giấy phép ra báo. (Luật định rằng mỗi tuần báo sau 4 tuần lễ không phát hành số kế tiếp sẽ bị coi như tự đình bản).

Sự kiện than lỗ lã hoài với độc giả, chẳng những không giải quyết được gì mà chỉ làm độc giả thêm nhàm tai; Thiếu Nhi không muốn làm công chuyện đó. Chúng tôi chỉ muốn nhấn mạnh một điều, đó là sau gần 4 năm có mặt liên tục, anh chị em trong tòa soạn đã mặc nhiên coi Thiếu Nhi như một đứa con tinh thần, và không một ai nghĩ đến chuyện nó phải đình bản. Cho nên bằng bất cứ giá nào, dù phải chặt vật khó khăn trong hoàn cảnh gay go lo toan từng món chi tiêu nhỏ nhặt, mọi người đều đồng ý giữ nó, phải cho nó hiện diện, nhất là trong hoàn cảnh hết sức nghèo nàn của tình trạng báo chí dành cho Thiếu Nhi hiện nay.

Sự kiện báo ra thất thường cũng là một nguyên nhân quan (xem tiếp trang 37)

THẦY KỂ EM NGHE QUÊ HƯƠNG NƯỚC VIỆT

gửi lớp 53 G.Ó.T.

Thầy kể em nghe quê hương nước Việt
Hình chữ S dài cảnh đẹp nên thơ

Một dải giang sơn bao người góp lại
Bao sáu triệu người tình vẫn đơn sơ
Thầy cũng như em chưa từng đi hết
Chỉ học trong bài cũng thấy yêu thương
Bắc, trung, nam lấy lòng trong sách vở
Mỗi một miền đều gọi nét quê hương
Thầy đã sinh ra nơi miền bắc rộng
Núi xói chân hình nan quạt dăm ba
Có những dòng sông đi vào lịch sử
Và những hội hè thầy vẫn tương tư
Thầy đã đi qua nơi miền trung hẹp
Thác chảy đưa đường dẫn tới kinh đô
Qua những cao nguyên đẹp tình hình
thương

Bãi biển đông người thuyền lưới ra vô
Thầy đã lớn lên nơi miền nam đó
Ruộng thẳng cánh cò sông chẻ trăm nơi
Thầy vẫn hiên ngang được làm dân Việt
Ăn bát cơm nhà cũng thấy thơm hơi
Thầy giảng em nghe cho lòng sống dậy
Những nét rạng ngời của nước non ta
Em đã sinh ra và làm dân Việt

Phải biết bảo tồn xây dựng quê cha.

THẬP CẨM

(giờ địa lý 21-2-75)

CÂU CHUYỆN

ĐẤU NĂM

Phan Khương Thái

Cửa nẻo đều đóng chặt suốt mấy dãy phố. Những đầu người lố nhố từ trên lầu thì trái lại. Họ ngẩn ngơ bởi đám đánh nhau. Hình như có người tề ngựa. Chính là ông Bang Trường Tiểu Châu. Cây cờ cột bó cái, xâu tiền lưng lưng từ lầu 3 nhà ông ra một cách vô duyên. Lân chưa kịp ăn bạc đã phải ăn siêu đao đến tét trán. May mắn là tay mua đã trút bỏ đầu lân ra. Hai phe hỗn chiến cũng chỉ vì tranh nhau khu vực và giành tài. Hội lân Cầu Muối xưa nay nhiều tuổi nghề, hành diện với chòm râu bạc cả mấy năm trường. Vùng này lân Cầu Muối độc diễn. Ông Bang Trường đợi qua mừng bái Tết mới tiếp khách. Sáng sớm mở cửa đã thấy lân địa chào mừng, trống, chập chĩa rền rang. Oi thôi, chú lân

non lay lia lia cầu tài. Ông Bang Trường cười xuề xòa hỏi con cháu đem cây phướn đồ ra, tay ông móc phần tiền thưởng đầu tiên và có lẽ nhiều nhất. Rồi đến anh Cả, anh Hai, anh Ba, cũng vung tay cho ra vẻ hào phóng. Lũ trẻ con coi thêm bó cái bên dưới sợi dây để có trọng lực. Chúng giành cầm cờ để như lân và lém lỉnh chạy tuốt lên lầu ba. Cây cờ rề qua rề lại khiến khích. Lân và địa đi chưa hết bài quyền đã gặp rắc rối. Đúng lúc lân lân một tua để chào thì đám lân Cầu Muối ủa tới. Chắc là có người thông báo lân Phú Thọ xâm phạm quyền lợi. Lân Cầu Muối cũng trở tài không kém gì lân Phú Thọ. Bài quyền lân Cầu Muối sử dụng huế dạng và tốn nhiều công phu hơn. Nhất là khi lân lân tròn hai con mắt có gấn pin chớp chớp y như thật. Ông Bang Trường há hốc mồm, hất xoa bụng phê lại vuốt hăm râu. Trong khi ông hèn với mấy người con xem nên treo cây tiền khác hay không? Bên ngoài 2 con lân gờm nhau. Lân Cầu Muối hất chòm râu bạc tiếp tục rượt ông địa. Lân Phú Thọ bắt chước y hệt. Lân Cầu Muối công người mua. Lân Phú Thọ cũng công cho cao. Trống của đôi bên vẫn đồn đập thối thúc từng hồi. Khán giả vỗ tay tán thưởng khác nào xúi giành đua. Lũ trẻ vừa mới

đốt một tràng pháo diếc con ráy. Phe Cầu Muối mang cột tre ra. Bốn anh bập thít tay cuồn cuộn giữ chặt gốc. Anh chàng múa lân đã thấm mệt. Bấy giờ mới xuất hiện tay đầu nảo. Anh chàng này giắt đuôi lân vào thắt lưng, siết chặt bụng mình và leo thoăn thoắt. Tiếng vỗ tay vang dậy. Đám khán giả hiếu kỳ chưa rõ có sự gay cấn bù đến nghệt đến mấy vòng người. Phe lân Phú Thọ không chịu lép vế. Xem ra võ nghệ phe này cũng khá tinh thông. Bên đây cũng đã ngắt ngưỡng ngọn tre. Hai con lân xoay vòng tròn với cái bụng làm diêm tủa. Mấy người giữ gốc bên dưới tháo mồ hôi. Lân Cầu Muối nghênh ngang chồm râu bạc khinh thường lân Phú Thọ. Anh chàng đôi thế đứng một chân, đầu lân vẫn lúc lắc ăn khớp nhịp trống. Tiếng vỗ tay như sấm giữa sự hốt hoảng của lân Phú Thọ. Lân Phú Thọ tuột xuống trước. Lân Cầu Muối vẫn còn hăng, lại chịu bụng xoay vòng vòng, trước khi xuống ngược thẩn mình. Phe bên Phú Thọ chum lại bàn tán. Họ dời lân cột tre về phía nhà lâu. Lân Phú Thọ leo lên lần nữa. Thì ra ý định phe này giật giàn rồi chuồn. Cũng tại mấy người con ông Bang Trưởng cản tia treo thêm cây tiền khác. Phe Cầu Muối đâu có dại. Vừa thấy lân Phú Thọ toan dớp bạc — Cây tiền từ nãy giờ đứng yên vì

lũ trẻ đã xuống dưới sân và neo ở lan can lâu — phe Cầu Muối ủa tới, kẻ đao người giáo... nhất tề đâm, đập. Mấy người giữ gốc, gồng mình cho lân leo xuống, vội thoát mở đường máu. Mấy đứa nhỏ cũng buồng trống xông vào đâm đá nhau. Anh chàng múa lân vương vịu suýt chút nữa lãnh theo. Khán giả rùng rùng chạy tản ra. Con nít bị anh

chị kéo chạy, té khóc nhón nhào. Ai cũng sợ tai bay và gió nên rút hết vào nhà. Chỉ còn mỗi ông Bang Trưởng phục phịch can gián. Ông ăn một ngon cước vô tình nơi bụng đầy mỡ phải chu chèo lên. Mấy người con nhào đại ra để kéo sênh ông. Đã cố kè đồ máu dù khi giới không bèn cho lắm. Phe Cầu Muối thắng thế rượt phe Phú Thọ lạc cả đoàn. Mạnh ai nấy thâu thập vật dụng để thoát thẩn. Có kẻ còn quăng bỏ của chạy lấy người. Mấy người con ông Bang Trưởng lẳng xăng và một anh lo lẳng chạy đi báo phủ-lít. Tu huyết dài theo bước chân sầm sập của mấy ông bạn dân. Họ cầm ma-trắc ủa tới.

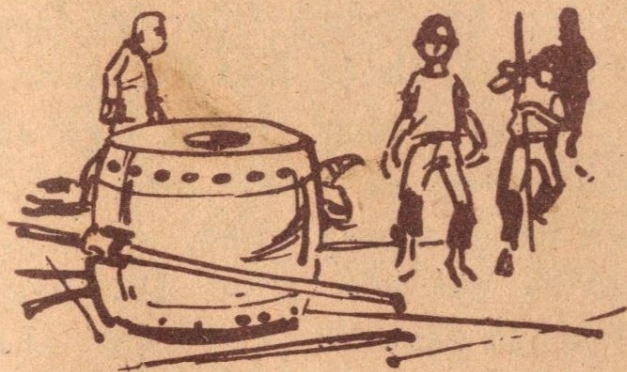
Bãi chiến trường chỉ còn ngổn ngang ngọn côn gãy, tre đập, dùi trống với hăm rằm đen của lân Phú Thọ bị xé rách tiếp lớp xác pháo hồng dầy như lá cỏ. Mười mấy thước pháo: biết bao nhiêu tiền ông Bang Trưởng đã đốt. Như mà có bắt gặp đám giang hồ này, mấy thầy phủ lít cũng chào thua, giải tán là cùng, chứ còn lâu mới động được tới bọn chúng.

— Rồi sao nữa ba ? Bọn chúng tôi nhao lên.

— Thì ông Bang Trưởng mời mấy thầy phủ lít vào nhà ăn mứt, nhâm xà... tiếp theo đó chứ sao.

— Ba kể chuyện lân cơ.

Ba tôi thông thả nhồi thuốc

vào «píp», hút và thở một hơi khoan khoái.

Sau đó cuộc tranh hùng tạm lắng dịu. Lân Cầu Muối đắc thắng cười nói rầm rộ trở về.

Lân vốn tiền xé dớp dễ dàng. Ba lại theo đám đông bu xem ké. Coi bộ anh nào cũng hề hả dùm một nhồi. Ba cũng bỏ cơm nước theo đuổi đám múa lân, suốt ngày đó họ dớp bạc no nê.

Họ mà đụng đám lân nào khác là ra tay đánh dấn mặt ngay. Nào lân Ngã Sấn, lân Cây Gõ, lân Phú Lâm, lân Bình Đông... đều phải kiêng nê lân Cầu Muối.

— Họ dữ quá tay. Tiếng nhỏ Hà chen vào.

— Lân râu bạc mà lý. Nhóc Hưng phụ đề.

— Bây giờ thì hiểm thấy lân râu bạc xuất hiện rồi. Con lân nào gan góc lắm cũng chỉ dám sấm sừa bộ râu hoa râm, hoặc là đề hăm râu đen cũ mốc mà thôi.

— Chắc lân Cầu Muối chết ?

— Bậy nà. Họ chỉ muốn tránh xung đột. Và lại thời buổi kinh tế khó khăn, đám tiền bối giang hồ ăn dật, chỉ truyền một ít nghề cho đám hậu sinh mùa may quay cuồng kiếm chác, ba ngày Tết. Có ngày đi mỗi chân không có ai mời lân. Lân đã dờ, thiếu pháo mùa càng không có hứng.

Chợt có tiếng ồn ào, rõ ràng là lân... Mấy đứa em tôi lẫn nhau ngoà cửa... Trống, chập chôn... hèn hời... Tùng, tùng, cắc, tùng, tùng, cắc, tùng, tùng...

Mấy đứa nhỏ xuyết khoe thất vọng. Chiếc xe hàng chở đám múa trên mui chạy thoảng qua. Sự tiến bộ đã gây một phần nào bất tiện. Mấy đứa nhỏ trở vào nhà lúi dờ nghề ra. Chúng múa lân. Lân và địa mặc đồ vĩa bầy dật bước chéo chân thật tới đi

lui cho ra hồn. Nhỏ Hà đánh trống loạn cả lên. Nhỏ Hải quanh ra sân, luồn qua Salon... Khiến nhỏ Hưng cầm đuôi chạy theo bỏ hơi tai. Nhóc Tiên vừa tìm được cây quạt xong, Ông địa độn bụng lắc lư. Lân chồm lên định chụp tôi. Nào lân, nào địa kêu nài :

— Anh Hai, treo giải thưởng cho tui em.

Tôi né ra sau lưng ba tôi cầu cứu :

— Má la kia.

Quả thật, mà tôi không bằng lòng các con đùa giỡn với đồ mồi chắt nào. Ba tôi móc tiền túi ra :

— Đứa nào tìm cái gì treo tiền coi.

Má tôi cản lại trong tiếng cả cười của ba :

— Thôi thôi... lấy cây chổi lông gà mà treo.

Lũ em tôi với lũ con cậu, con chú đồng thanh ăn vạ :

— Mong một má má.

— Mong một má có... bác...

— Kia lân quì lạy má xin tiền đẹp chưa ! !

PHAN KHƯƠNG THÁI

BẠN CÓ BIẾT ?

Ở biển có những sinh vật đang sống, có còn mang cái tên rất lạ như : con trai, con sò, con hà, con hàu, con dao, con chêm chếp, con phi, con côm cộp, con sò huyết, con dầm (1 loại trai nhỏ, vỏ hơi dài, màu xám viền xanh), con chang chang (lớn bằng ngón tay cái, vỏ trắng đen hay nhiều màu), sò lông (lớn hơn sò huyết 1 chút, sản phẩm đặc biệt ở Ba Ngòi), rồi nào sao biển, sứa, cầu gai, đồn đột đá (giống con hải sâm mà nhỏ hơn, mình tròn, bụng phẳng, đầu bầu, dài chừng 1 tấc, ăn được), đồn đột biển (trông như trái xoài, mình mềm, có hai vè hai bên, màu vàng gạch, không ăn được). Đồn đột (hay dầm dộp) thuộc loại địa biển.

Riêng ở vùng Quảng Ngãi có con nhum, mình đẹp hình tròn, lớn bằng miệng chén, vỏ cứng mà có gai bốn phía, hay bám chặt vào gành đá dưới biển sâu độ 2,3 m. Muốn bắt giống này phải dùng móc sắt móc vào miệng nó mà kéo ra rồi bỏ vào trạc (1 loại giỏ đường kính 6,7 tấc, để nổi trên mặt nước nhờ 2 cái phao bằng ống tre). Người ta bắt nhum làm mắm. Mắm nhum có tiếng là ngon và xưa kia dùng để tiến dâng cho nhà vua, nên còn gọi là MẮM NGỰ

THÁI LYNH LĂNG

BƯỚM MÀU BIẾT BAY

Các bạn lấy giấy bóng xanh, đỏ, vàng đủ màu cắt thành hình những con bướm. Giữa mình bướm dán một mẩu bấc hay mốp nhỏ bằng hạt ngô (bắp).

Lại làm một cái phễu lớn (quặng) bằng giấy, chân phễu thông qua một cái nút chai đóng vừa khít miệng một cái lọ (coi hình vẽ). Muốn cho lọ thật kín, ta có thể đun nến cho chảy ra và đổ bít vào các khe hở.

Đổ nước lã vào lưng lọ rồi bỏ thêm vào: 50 gam acide citrique hay acide Tartrique; 50 gam Bicarbonate de Soude (hai thứ này mua ở tiệm thuốc tây hay hoá phẩm).

Đặt các con bướm đã cắt vào lòng phễu. Một lát sau, phản ứng hoá học sinh ra ở trong lọ làm hơi bốc qua chân phễu rất mạnh làm thổi tung các con bướm lên. Nhưng vì mình bướm đã có dán miếng mốp nhỏ nên nó rơi xuống và lại bị thổi lên, trông như đàn bướm đang bay chập chờn rất vui mắt.

LÀM LẤY «ĐỀ CAN COM MA NI»

Đề can (décalque) là loại giấy có in sẵn nhiều hình màu, chỉ việc dán lên sách vở rồi bóc ra, hình vẽ sẽ in chặt lên giấy. Bạn có thể làm lấy làm bằng cách như sau :

Mua hồ hay gomme arabique (ở tiệm thuốc tây bán sẵn từng gói nhỏ) đem về hòa với nước rồi đun cách thủy cho chín. Đoan phiết lên tờ giấy trắng độ 2 lớp. Chờ cho khô, dùng màu nước vẽ hình lên trên. Thế là bạn đã có một tấm hình màu, có thể in lên bất cứ vật gì. Cách in cũng tương tự như in trên giấy đề can : 1) Nhúng hình vẽ vào nước. 2) Đặt áp lên vật muốn in. 3) Chờ cho hình vẽ ăn vào vật in, khẽ bóc lớp giấy trên ra, nhẹ tay để khỏi hư hình vẽ.

TRONG LỚP HỌC TRÒ

ĐỖ HỮU THỊ DUNG

Anh hai ! Tí chả thèm ỉn đồ, chả thèm may khăn chả thèm phụ anh hai cộng điểm nữa đâu. Anh hai, anh nở khẻ tí ba roi, bắt tí quý suốt hai tiếng đồng hồ sao ! Chỉ tại có lỗi là tí chả thuộc bài thế thôi. Buổi tối tí bận thêu bằng tên gấp nên học bài không kịp thế mà... buổi sáng.

— Nguyễn thị tam ca, lên đọc bài.

Trời ơi ! tim tí muốn rung luôn, tí muốn té xuống quá. Anh hai, tí chả thuộc bài mà. Tí muốn nói to lên như thế nhưng anh hai đâu có nghe anh bắt tí «mô tả hệ thần kinh não tủy». Chứa ơi ! tí đâu có thuộc bài đâu mà nói, tí nhìn anh quay chỗ khác giả lơ, lạnh như nước đá anh làm nghiêm hay quá khiến tí mất hết tánh những nhều ở nhà mà nheo với anh hai. Anh hai !

sao bây giờ anh khác quá, xa lạ quá chả giống anh hai lúc ở nhà. Ở đây là lớp học anh hai là ông thầy còn tí, tí chả còn là cô em nhỏ mà là đứa học trò không hơn không kém, ông thầy không có quyền dung dưỡng em gái không thuộc bài hở anh hai.

— Ở kia ! «cô» đọc bài đi chứ.

Ồi chúa ! anh kêu tí là «cô», ở nhà một cọng bé tí, hai cũng bé tí, thế mà ở đây... tí muốn khóc quá anh hai ác quá chừng.

— Tam ca chả thuộc bài à ! lười quá bài ngắn có tí xiu mà không thuộc, nào đưa tay đây khẻ ba cái cho nhớ rồi mang vở ra quý nơi cửa đi.

— Thưa anh hai, ý a thưa thầy... tí quên ạ.

— Không biết thì mang vở ra quý đi.

Tí bật khóc, tí ức quá anh hai chả hiểu sao tí, chả thèm thương tí nữa. Anh bắt tí quý để làm cái, nhất là người phạt tí lại là anh hai, ông anh yêu quý của tí nữa chứ. Bây giờ tí đang quý đang khóc trong khi anh hai đang khóc trong khi anh hai đang giảng bài và tụi bạn đang ghi chép. Anh hai ! thôi nhé tí giận anh hai rồi, tí ghét anh hai nhất nhất, chả thèm giúp anh hai làm gì cả nhớ nhé tí chả thèm làm quen anh hai nữa đâu.

Tí ngồi đây, bó gối nơi salon

im lặng, ba mẹ đang nói chuyện với anh hai, với «ông thầy dễ ghét của tí, Giờ đây chả thêm sợ, tí nhìn «ông» nghinh chiến. Gớm sao bây giờ sao ông hiền vậy chả bù ban sáng, nhìn tí cười... làm quen xi ! chả thêm đau nhé ! «ông phạt tui, ông đánh tui, ông bắt qui để làm oai mí học trò rồi bây giờ nhìn tui cười trừ hử. Từ nay tui chả thêm học giờ vụn vặt đầu đầu của ông nữa đâu, tui nghĩ luôn, ông phạt tui về méc mẹ cho xem.

Tí nhủ thầm, nhìn qua anh hai kên kên.

— Mẹ à ! bé tí ban sáng chả thuộc bài đó.

Thôi rồi ông tâu lại mẹ rồi, xi ! con trai gì mà leo mếp chả can.

— Bé tí, lại đây sao buồn vậy ?

— Mẹ nhé ! bé tí ý nơi còn nên chẳng thêm học đó, con biết mà kêu lên nên đừng... chào cờ liền.

Tí bật khóc, tí ức quá anh hai chả thêm hiểu cho tí, chả thương tí nữa, tí nhắc lại...

— Bé Tí giận anh hai hử ?

— Xi ai thêm làm quen ông đâu... tui hông có biết.

Anh hai cười vắn nụ cười ngày xưa sao bây giờ tí ghét quá nhất là cái hàm răng... hàng rào trông dễ ghét lạ chừng.

— Giận dai quá xin lỗi rồi

mờ.

— Hồng có biết.

— Bé tí trẻ con quá, giận anh hai vô lý ghê. Tí nghĩ này nhé ! chả phạt tí tui học trò đâm ra lờn mặt làm sao anh hai dạy được. Thôi nhé lần sau gắng học bài anh hai bù lại cho nhé tí bé tí dễ thương của anh.

Tí nhìn lên anh hai cười, tí cũng cười. Bây giờ tí thấy anh hai chả có vẻ gì là thầy cả, trước mặt tí chỉ có một ông anh hai hiền lành dễ mến thôi.

NGẬP NGỪNG

Còn giờ trong em những nụ cười
Khi nào chân lữ bước chơi vui
Em ngồi giữa nước hai vầng giới
Trò chơi tuổi nhỏ ngát hương đời
Bờ tóc lừng chừng vai mướt xanh
Hương hờ chiếc cặp tóc đen thanh
Đôi khi em muốn mẹ bím tóc
Có lúc em mong gió bằng bình
Bàn tay từng móng nhỏ trắng hồng
Mẹ hay nói: cắt móng tay không?
E dè má đỏ em ngưỡng ngưỡng:
Qon dè cho dài (duyên dáng không?)
Áo dài lụa trắng trắng uyên uyên
Áo bay mỗi bước khẽ em nghiêng
Tần ngần ngắm dáng trong gương sáng
Áo ngắn vừa thôi để thêm duyên
Em nhỏ mà xuân ở trong hồn
Ngập ngừng ánh mắt mở to hơn
Này xuân em lớn hay chưa nhỉ?
Ơi bé mười lăm tuổi dễ thương

Th. Nguyệt Thy
(Hồng Đức Đà Nẵng)

TẮM MẮT CHÚNG TA

TẠI SAO KHI BỊ PHONG NẶNG CON NGƯỜI ÍT THOÁT CHẾT ?

Ai cũng biết các loài động vật sống trên mặt đất đều thở bằng phổi, còn các loài sinh vật có xương sống dưới mặt nước như cá thì thở bằng mang.

Tuy nhiên, ít ai ngờ loài ếch lại có thể thở bằng da, bằng cả phổi lẫn miệng.

Tất cả vấn đề thở của một sinh vật tự chung chỉ có là làm sao lấy được dưỡng khí vào máu. Khi nước không đủ không khí thì con cá phải ngoi lên mặt nước để hút khí trời. Nhưng phần lớn thì loài cá lọc dưỡng khí qua bộ mang của nó, dưỡng khí này hoạt động thay thế cho các màng phổi.

Ếch có một lớp da khá đặc biệt, là nó có khả năng hút không khí qua làn da, và từ lớp phía dưới của da, dưỡng khí được đưa vào máu.

Khả năng thở bằng da này, một sự việc ly kỳ sau:

con người cũng có. Bằng chứng là khi bị phong nặng, da bị hư đến 80% thì con người luôn luôn bị chết. Nhưng muốn thay thế hẳn hai buồng phổi, thì da phải được huấn luyện đặc biệt, để hút được nhiều dưỡng khí hơn. Khả năng này cần đến một phương pháp tập luyện riêng.

LOÀI NGƯỜI ĐANG VẬT LỘN VỚI NHỮNG SIÊU VI THỂ

Ngày 2 tháng 9 năm 1974, các hội đoàn thuộc hiệp hội vi trùng quốc tế đã học đại hội tại Tokyo (Đông Kinh). Hiệp hội này mang tên là IAMS và năm nay có mục tiêu cứu xét vấn đề các thuốc tru sinh.

Tru sinh là những loại nấm, có khả năng giết vi trùng rất mạnh. Nhưng tru sinh cũng có tác dụng tai hại là tạo ra trong cơ thể những kháng chất chống lại nó. Do đó mà khi dùng tru sinh trị bệnh, thường người bệnh mang trong mình một loại kháng thể, gây ra nhiều triệu chứng bất thường. Hiệp hội vi trùng năm nay tại Đông Kinh cho biết tất cả vấn đề trị bệnh không phải là việc tìm ra các loại tru sinh mới, mà là phải tìm cho ra các Siêu Vi Thể (Ultra Virus) đang thật sự tạo ra bệnh.

NHÂN TÀI Ở KHẮP MỌI NƠI

Nguồn tin từ Téhéran tiết lộ

«Một đơn vị quân đội Ba Tư đã phạt một tên lính là Ali Bagh - Banbashi phải chạy 10 vòng quanh sân. Chạy xong, viên sĩ quan hỏi:

— Mi có mệt không?

Anh Ali đáp:

— Ăn thua gì!

Tưởng ra tên lính này ngạo mình, viên sĩ quan trên lại phạt anh ta chạy luôn 10 vòng sân nữa. Anh lính chạy một mạch đến chỗ cũ, viên sĩ quan lại hỏi:

— Mi đã mệt chưa?

Ali vẫn trả lời:

— Ăn thua gì! Tôi chạy nữa vẫn không mệt.

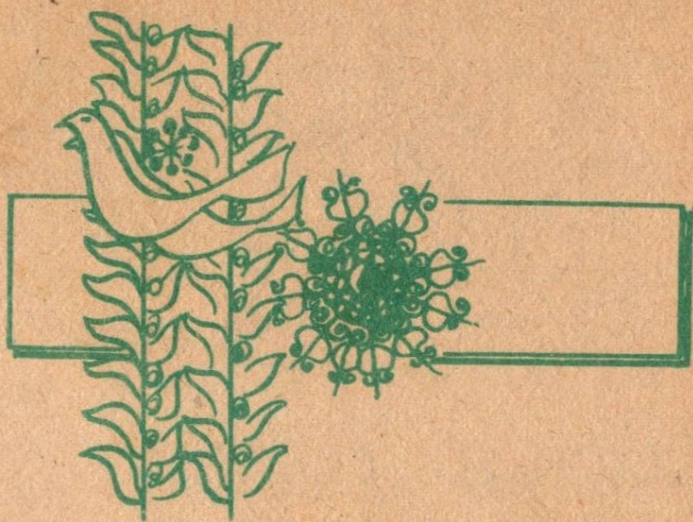
Đúng lúc đó thì nhà nước hỏi quân đội xem có muốn đề cử ai đi dự Á Vận Hội không? vì không kiếm được những quân nhân Thể Thao Gia, nên viên sĩ quan trên đây ghi tên ngay anh lính Ali vào môn chạy dài.

Ra tới Á Vận Hội, Ali chạy ra sao không biết mà được nhất, đoạt cho Ba Tư huy chương vàng về môn chạy dài 5000 mét, và được nhì, đoạt huy chương đồng cho Ba Tư về môn chạy 10.000 m!!

Thì ra trong nhân dân, vẫn có những người tài giỏi hơn các lực sĩ, ca sĩ, nghệ sĩ hiện giờ rất nhiều, nhưng chỉ vì không có cơ hội thể tài mà thôi.

PHẠM VĂN HOÀNG

(Không trời nắng sáng Páruq Ky)

ĐÊM XUÂN HỒNG TUỔI THƠ

Trong vòng tay mẹ ngủ vui
Đêm ba mươi Tết ngắm ngời tháng năm
Lửa rêu nổi bánh tình thêm
Con nghe sương xuống nhàng trăm thơm
100

Oh! Kim cương má hồng đào
Ngồi bên chân ngoại thì thảo nữa đêm
Con nằm trên cổ ấm êm
Nhìn trăng mơ tưởng anh chim bay về
Pháo hồng rộn rã đêm mê
Vòm trời thơ ấu đêm khuya rợp hồng
Quối nằm hát khúc ca lòng
Nghe lửa nhung nhơ tháng cày để quên
Đêm ba mươi nhớ xốt xo
Vàng ion đi vắng bướm hoa thiên đường
Trăng cội nua nhớ vô thường
Dưa hành, thịt mỡ mai vàng nginh
xuân

Đêm ba mươi ánh sáng chương
Trăm hương thơm ngát lòng bừng nở
bông

Con say nua giấc mơ hồng
Vui trong thơ ấu bình dương yêu thương
THIÊN BÁT HỮU

LỊCH SỬ TÀU THỦY

(Piô 1g theo tạp chí **WALT-DISNEY**
COSMIC DIGEST)

Vào những thời xa xưa, việc đi thuyền qua sông là một vấn đề nan giải đối với loài người.

Rồi về sau, do một tình cờ nào đó, loài người bắt đầu biết sử dụng những thân cây hoặc khúc gỗ lớn để di chuyển trên dòng nước. Đó là dấu hiệu đầu tiên trong việc chế tạo ra ghe thuyền về sau này. Sau đó, con người lại ghép những khúc gỗ lại với nhau để làm thành chiếc bè.

CHIẾC THUYỀN ĐẦU TIÊN

Khoảng thế kỷ 20 trước Tây Lịch, người Ai Cập đã chế ra chiếc thuyền có cánh buồm, dài hơn 30 thước, di chuyển nhờ tay chèo. Trên thuyền có nhiều nô lệ dùng để chèo thuyền đó là chiếc thuyền xa xưa nhất trên thế giới.

Đến thế kỷ thứ 8 trước Tây Lịch, người Phénicien (sống ở dọc miền biển Địa Trung Hải) đã thực hiện những cuộc vượt biển thám hiểm miền bờ biển Đại Tây

Dương, Ấn Độ Dương và đi vòng quanh Phi Châu trong 3 năm trên những chiếc thuyền lớn chạy bằng bơi chèo hay bằng buồm.

Đến đây, ngành hàng hải đã tạo được một vị trí khá quan trọng trong việc giao thương với những nước có nền văn minh cổ xưa trên thế giới.

Đến thế kỷ thứ 9 sau tây lịch dân Viking ở miền Bắc Âu đã dùng những chiếc thuyền khá lớn, chở một đoàn thủy thủ gồm chín mươi người vượt biển Đại Tây Dương đầy bão tố đi xuống phía nam xâm chiếm những thành phố miền bờ biển Âu Châu. Chính giữa thuyền có một cột lớn, để dễ dàng vượt biển. Chiếc thuyền của họ đã đạt được một vận tốc đáng kể.

Cũng thời gian này ghe thuyền của người Á Đông nhất là Trung Hoa cũng đã đi tới Nam Dương, Ấn Độ và có lẽ tới cả Tây Phi Châu để giao thương.

Từ thế kỷ thứ 15 trở đi, lòng thuyền được sâu và tròn như máng xối. Nhưng loại thuyền này không có những người chèo như của dân Viking. Thay vào đó nó được hoàn bị nhiều cánh buồm lớn.

Vào thế kỷ này trở đi, thuyền buồm phát triển rất mạnh và giao thương khắp nơi trên thế giới. Nhưng nó có cái bất tiện khi gió lặng, thuyền buồm sẽ

không di chuyển được vì nó tùy thuộc vào những sức gió.

Đầu thế kỷ 18, Denis Papin (1647 - 1714) nhà thông thái Pháp đã chế tạo được chiếc tàu thủy đầu tiên chạy bằng máy hơi nước sau khi nghiên cứu về máy này. Tháng 9 năm 1707, Papin cho tàu chạy thử trên sông Weser (thuộc nước Đức). Các thủy thủ và những người chèo thuyền mướn trên sông lo sợ cuộc chạy thử thành công thì quyền lợi của họ sẽ bị thiệt thòi nên hùa nhau lại đập phá tan tành chiếc tàu của ông. Papin buồn rầu, trở lại Anh Quốc nương náu rồi mất tại đây.

Sau Papin, nhiều nhà phát minh khác bắt đầu nghiên cứu về tàu thủy, nhưng nổi tiếng nhất là Robert Fulton (1765 - 1815) người Hoa Kỳ. Chiếc tàu thủy do ông chế tạo, mang tên Clermont được hạ thủy ngày 11. 8. 1807. Tàu này dài 150 bộ (chừng 50 thước) và rộng 13 bộ (khoảng 5 thước), chạy bằng máy hơi nước chế tạo tại Anh Quốc, có sức mạnh 18 mã lực. Tàu Clermont được lái bởi hai bánh xe quạt nước đặt hai bên hông tàu, (thay vì lái bằng chân vịt như tàu thủy ngày nay). Đám đông dân chúng đến chứng kiến ngày hạ thủy, đã vỗ tay hoan hô vang dội khi tàu Clermont từ từ chuyển động trên dòng sông với vận tốc đáng kể.

Tàu Clermont là một thành

công vang dội lúc bấy giờ. Sự di chuyển của tàu Clermont trên sông Hudson, đã làm cho những người dọc ở hai bên bờ sông hoảng sợ khi họ trong thấy những cuộn khói tỏa ra tro đen ngòm bay mù mịt trên ống khói tàu. Sau đó tàu Clermont bắt đầu làm cuộc hành trình từ thành phố Albany dài 150 dặm trong 32 giờ liền. Chuyển về chỉ mất 28 giờ. Việc đáp tàu thủy quá mới mẻ đối với mọi người nên suốt cuộc hành trình lúc ban đầu không có một hành khách. Nhưng các chuyến tàu về sau này được mọi người nhận thấy sự tiện lợi nên bắt đầu hưởng ứng.

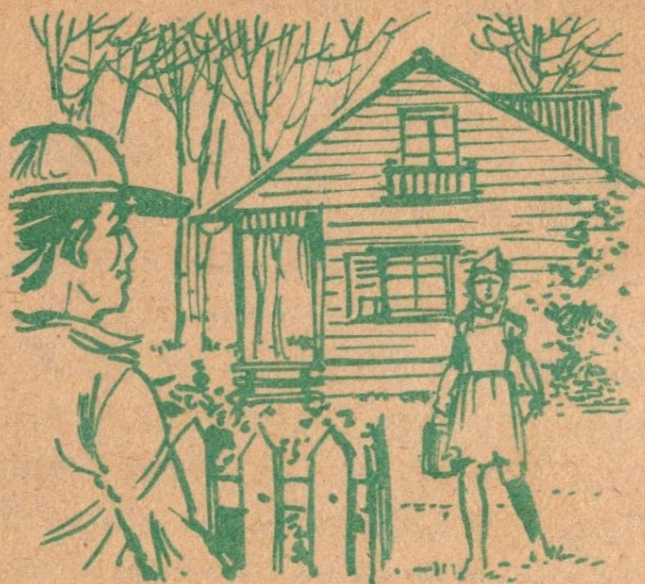
NGUYỄN THỌ

VÀ TUỔI THƠ TÔI

Tôi lớn lên bên dòng sông ngà ngọc
Chảy quanh đời bất ngát tuổi thơ tôi
Rừng núi xanh chim ca hát trên đồi
Mây thơ du vô rừng chơi thành thien
Con mối nhỏ chấy trâm mồi vạn hạnh
Ôm hết đời tôi to lạ chim vui
Ôm hết đời tôi, thơ du tôi ơi!
Gió lộng tóc bay bay như nhả nhạc
Khi tôi lớn chim vui mừng tiếng hát
Chào quê hương ôi đẹp lắm quê hương
Chào tuổi thơ ngà ngọc ở thiên đàng
Ơi ngà ngọc nhà xuân vì là mới

Nguyễn Tường Anh
(Diễn Khánh)

AI CŨNG CÓ MỘT THÀNH TRÌ ĐỀ BẢO VỆ

Người giao hàng ngừng chiếc cam nhông ở trên con đường chạy sát khu vườn của tôi, nheo nheo cặp mắt, hỏi:

— Bà trang hoàng lại cảnh trí đây ư?

Chú ấy nói hơi quá. Nhưng quả thực là dọc theo hàng rào mà tôi đang sơn lại, có đầy những vẩy sơn trắng. Mũ và chiếc áo bờ lu của tôi cũng vậy.

Hàng rào của chúng tôi không giống những hàng rào khác. Nó như một đứa trẻ hư, cứ phải trông nom săn sóc hoài. Và lúc này đây, lưng muốn gãy, tôi khó nhọc mới đứng thẳng lên được, nhìn lại thì sao mà thấy nó dài thế, vô tận. Mỗi mùa xuân mang sơn và cọ ra, tôi can đảm bắt tay vào việc. Nhưng mới sơn xong được một quãng trắng lớp thì bực mình nhìn thấy rằng

khúc rào mới sơn lại mùa thu trước bây giờ đã có vẻ tối tăm, bở bẻ, như thăm trách tôi rồi.

Nhà cửa cũng vậy. Vừa mới sửa sang căn phòng này thì đã thấy cần phải thay tấm màn hoặc tấm thảm một căn khác.

Hoặc là nhà dột, làm hoen ở trần, tường, hoặc là cái bơm nước bỗng nhiên hư, cần phải thay.

Mà nghĩ cho cùng, cơ thể tôi cũng vậy, rầu quá chừng. Luôn luôn có một bộ phận nào đó đề phải bồi bổ. Dù là về thể chất, trí tuệ hoặc tinh thần, luôn luôn phải coi lại hoài. Nhưng chẳng sớm thì muộn, sẽ tới một lúc tôi già quá, không sơn lại được hàng rào này nữa và phải có một người khác làm thay tôi. Thế thì tại sao không buông xuôi ngay từ bây giờ đi, mặc cho cơ thể tôi và mọi sự ở chung quanh muốn ra sao thì ra?

Tại sao ư? Tôi thực tình không hiểu nổi, chỉ biết rằng tôi không thể buông xuôi như vậy được. Có cái gì khác quan trọng hơn chứ không phải chỉ như cái hàng rào này.

Tôi nhớ lại mà thương một cô bạn trẻ của tôi, cô Jeanne sống trong một căn nhà nhỏ xinh với chồng và ba đứa con. Mỗi buổi sáng, cô phải lo bữa điểm tâm cho bốn người hầu ăn đó, và chỉ mấy giờ sau họ lại đói rồi.

ngày nào cô cũng phải rửa chén, mà hôm sau đã lại dơ rồi, như vậy quanh năm. Cô thú với tôi rằng có lúc muốn điên lên, bỏ mặc mọi việc, để thoát cái cảnh nô lệ hao mòn tinh lực đó, dù chỉ thoát được một ngày thôi.

Nhưng cô nghĩ lại, cô thoát đi được thì đĩa chén cũng vẫn nằm ỳ ra đó chờ cô về, và cô

đành rán chịu vậy. Hầu hết chúng ta cũng như cô. Mà chồng cô cũng như cô, đi làm về vẫn ra nhõm nhõm, mặc dầu biết rằng ngày hôm sau lại nhõm nữa; hoặc hớt bồn cỏ để tuần sau lại hớt nữa.

Đâu đâu cũng vậy, ai ai cũng vậy phải làm đi làm lại hoài những công việc đơn điệu, chán nản, đôi khi như vô nghĩa, vô ích đó để chống lại sự bỏ bẻ, buông xuôi. Vậy mà đa số chúng ta vẫn lau chùi, sửa chữa nhà cửa, mọi vật để cho khỏi sập, đổ, để lấp những lỗ hổng, cho quân thù khỏi len lỏi vào thành trì của ta — và đó là cái vinh dự của nhân loại.

Đó không phải chỉ là bản năng tự vệ mà thôi đâu.

Cô Jeanne kể chuyện với tôi:

— Chị biết bà Frayer ở bên cạnh nhà em chứ ? Tôi nghiệp, có hồi làm công việc ngập tới cổ, bà ta chán nản quá, bỏ mặc hết, qua khóc lóc kể lể tâm sự với em. Rồi khi bà ta thấy nhà em cái gì cũng sạch sẽ, ngăn nắp thì bà vừa giận em vừa giận mình. Bà thấy như vậy thì công việc nhà đâu có gì là quá sức, và bà trở về tiếp tục dọn dẹp, quét tước. Nếu bà thấy em buông xuôi thì cô lẽ bà cũng buông xuôi như em, tâm trạng chán nản đó sẽ lan qua các nhà khác trong xóm, như một bệnh dịch.

Rồi cô nhìn tôi, kết luận, về suy tư:

— Nhưng có lẽ em làm việc nhiều quá chăng?

Không, thành thực mà nói, cô đâu có làm việc nhiều quá.

Người giao hàng thấy tôi sơn hàng rào, bảo tôi:

— Bà làm một việc thiện đấy. Nhờ bà mà con đường này có vẻ duyên dáng.

Tôi đâu có nghĩ tới khía cạnh đó. Nhưng khi xách thùng sơn và cây cọ ra, có thể rằng trong thâm tâm, tôi bất giác nghĩ tới một hòn phân đối với hàng xóm, tới

bồn phận làm cho con đường trông xôm này đẹp đẽ. Với lại, nếu gia đình nào trông xôm cũng sẵn sóc căn nhà của mình, thì tấm gương đó có thể ảnh hưởng tốt tới tinh thần của toàn thể thị trấn. Ta liệng một hòn đá xuống nước, những gợn sóng tròn lan ra, mỗi lúc một rộng.

Sự thực, các nền văn minh suy sụp không phải vì thua trận hoặc vì những tai ách vật chất đâu. Sự tan rã phát sinh từ bên trong — vì các công dân trung lưu đã bắt đầu làm quấy quá cho xong việc, đã vi phạm đạo đức để kiếm một cái lợi phù du, đã làm biếng hoặc thờ ơ mà không làm tròn bổn phận với gia đình với tổ quốc. Tinh thần chủ bại đó lan từ nhà này tới nhà khác cho tới khi sự nghiệp mà tổ tiên gắng sức xây dựng sụp đổ, tan rã lần lần, và họ phải chịu cái ách của quân xâm lăng dã man.

Về phương diện đó, không người nào để có thể nói rằng mình hư hỏng thì mình chịu, không liên can gì tới người khác. Liên can chứ, sao lại không ? Dù ta có cảm tưởng rằng mình chỉ là hạng vô danh tiểu tốt thì ta vẫn là một chiếc khoen quan trọng trong sợi dây xích sinh hoạt. Vì không được giữ gìn, một cái khoen hơ sứt, gãy ra thì dĩ nhiên là cả sợi dây xích cũng đứt.

Một bà bạn tôi bây giờ lớn

tuổi, đau khổ, rầu rĩ ; nhưng hồi xưa gia đình bà có hạnh phúc lắm. Bà sanh được hai người con gái rồi. tới một người con trai tên là Pierre. «Cậu út» này đẹp trai dễ thương, thông minh, được cha mẹ cưng vô cùng. Có những tật mà nếu hai cô chị mắc phải thì bị rầy la rỗi, cậu mắc phải thì hai ông bà chỉ cho là cậu còn ngây thơ, non dại, chưa biết gì nghịch ngợm một chút vậy thôi.

Bắt gặp cậu «thỏ» tiền trong túi tiền của mẹ, hỏi thì cậu nói dối, chối này chối nọ, mà hai ông bà cũng chỉ rầy qua loa (trò nghịch ngợm của trẻ, con nít đùa nào mà không táy máy, ăn cắp như rãnh.) Khi «cậu út» không chịu làm bài thì ba gà cho, mặc dầu thôi giúp đỡ trái phép đó có khác gì một trò gian lận. Nhưng cha mẹ cậu dẹp bỏ qui tắc đi cho nó nhẹ mình chứ không chịu áp dụng nó để sửa đổi thái độ của mình cùng tính nết của cậu con cưng.

Lớn lên, Pierre thành một trong những nhân viên điều khiển ngân hàng trong tỉnh, tìm cách đầu cơ, thất bại, rồi gian trá, sửa đổi sổ sách kế toán, rốt cuộc phải vô khâm, làm cho nhiều người trong tỉnh khánh kiệt tài sản.

Bà thân mẫu của cậu bảo tôi :

— Không ai hiểu được làm sao mà nó tới cái nỗi đó. Nhưng

tôi, tôi hiểu lắm. Từ hồi nhỏ, nó đã hư hỏng rồi, nó đã ăn cắp tiền của tôi rồi. Vợ chồng tôi đã tìm đủ lí lẽ để tha lỗi cho nó, chúng tôi nhu nhược không coi chừng nó kĩ lưỡng. Chúng tôi đã nhăm mắt bỏ qua.

Nhăm mắt lại để khỏi thấy những cái hư hỏng ở trong bản thân ta và chung quanh ta, việc đó dễ quá mà! Mà tánh biếng nhác đó, do một cách thờ ơ bí mật, kì dị nào đó, làm cho những đức tính của ta biến lần lần thành tật xấu. Như trường hợp một kĩ sư tài giỏi nọ, dùng trí thông minh để tránh những điều kiện taong việc thầu xây cất, mà kiếm cho nhiều lời. Hoặc như một người nọ có nhiều thiện chí

khí muốn làm chính trị, rồi vung tiền ra mua phiếu cử tri, rồi cuộc phản lại họ một cách dễ dàng. Những kẻ đó như những anh lính canh thành trì đã giao thành trì cho địch. Nếu hồi mới vô nghề, họ nhận được nỗi nguy hiểm của những lầm lẫn nhỏ nhặt hàng ngày, thì có lẽ họ đã thành những nhà chỉ huy được kính trọng, chứ có đâu đến nỗi sa cơ, kéo theo nhiều người khác trong sự sụp đổ của họ.

Mỗi khi chúng ta nhu nhược, tìm cơ để không theo đúng qui tắc, lương tâm của mình, là chúng ta phản bội tổ tiên đã tốn biết bao công để gây dựng nền văn minh. Vì sở dĩ thế giới được như ngày nay — một thế giới tuy chưa hoàn chưa hoàn hảo, nhưng có thể trường cửu được, cao hơn cái thế giới của các rợ bán khai một chút — là nhờ sự gắng sức liên tục của những người đàn ông và đàn bà vô danh, kiên nhẫn làm hoài công việc đơn điệu của mình mỗi ngày sao cho được hoàn hảo hơn, bằng một cách thông minh hơn.

Cặm cũi, từng phiến đá một, những người đó đã xây thành trì, đến lượt chúng ta phải bảo vệ thành trì đó.

I. Wylie

NGUYỄN HIỂN LÊ dịch
(Trong Ý Cao Tinh Đẹp)

BÀI TÂM CA THỨ NHẤT

Ngày hai buổi đạp xe về cơ sở
Bánh lái hoạt trên đường đã nhấp nhô
Giọt mồ hôi bắt đầu loang lưng áo
Lòng vui, ba cũng muốn hát ngu ngu
Buổi tối ba ngồi trước đèn giấy mờ
Đôi vai gập gẫy, hao mòn mùa xuân
Ly trà đắng đã vơi gần một nửa
Ba làm hoạt những bài toán trừ, nhân
Khí buổi bắt đầu về khuya gió lạnh
Nhìn bé thơ lòng ba thấy nao nao
Mối mơ ước cũng nhiều như sóng trắng
(Sóng mong mạnh và vụn vỡ quá mau)
Buổi sáng bé ngồi sau xe đến lớp
Sân trường bạn bè cười nói vui ghê
Khắc bánh mì vẫn còn nguyên trong cặp
Ba đi rồi còn dõi mắt trông theo
Bài hát mới cô giáo nêu ý nghĩa
Thương mà ba là phải học cho chăm
Những ca khúc bé sau này vẫn nhớ
Bài tâm ca thứ nhất giữ trong tim

Thông Xanh
cổ xót xa đưa
gửi Ba — P13, 1476

MƯA QUÊ HƯƠNG

(Tặng Thu — Thông — Thánh Thomas)

Đưa mưa về với mái nhà
Mưa rơi man mác chan hoà tình
thương.

Khi xa còn phải vấn vương
Hạt mưa giăng lối trên đường quê
hương

Vẫn còn nhớ mái con đường.
Đời xa, xa nhất, bóng chiều mà nhớ
Mở lá trắng xóa bầu trời....

QUẦN SƠN

THỦ CÔNG :

CHƠI VỚI NHỮNG HỘP DIÊM.

— Hôm nay, các bạn sẽ làm đồ chơi với hộp diêm không nhé !

Vật liệu : Hộp diêm không từ 6 đến 8 hộp hay nhiều hơn.

— Bìa cứng, giấy.

— Dao, kéo, hồ, bút chì.

— Ống chỉ không, kẽm nhỏ, đinh bấm (đinh đầu to punaise).

Cách làm : 1) Bắn, ghế, tử.

2) Xe hỏa hai toa.

1) Ráp đầu 2 hộp diêm lại nhờ phần trong, để thừa ra 1 khúc để làm đầu xe.

2) Tay thẳng làm bằng que diêm và giấy tròn nhỏ.

3) Bắn bánh là 2 ống chỉ và xuyên sợi kẽm qua ống chỉ, rồi sau đó ráp 2 đầu sợi kẽm lại. Thế là xong.

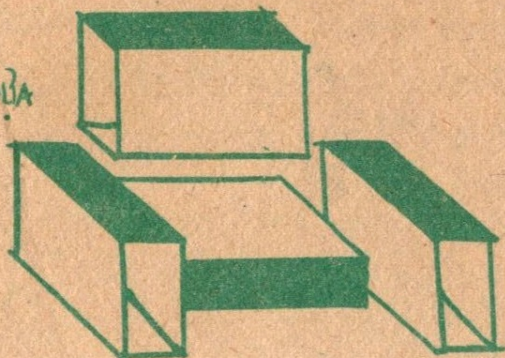
Các hồ có thể trang trí các đồ vật trên bằng giấy màu. Tháo đi tháo các hồ.

ĐẶNG SỬ NGHĨA

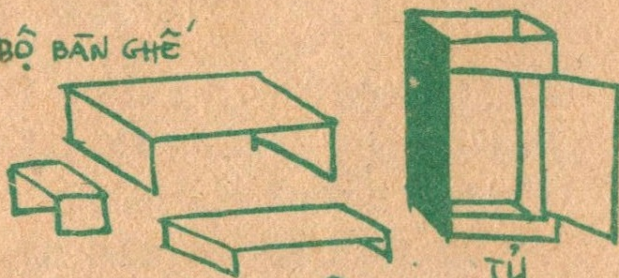
Trung học Hoàng Diệu — Ba Xuyên

GHẾ DƯA

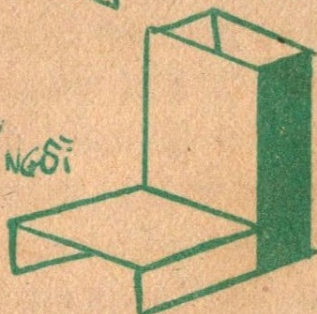

BỘ BÀN GHẾ

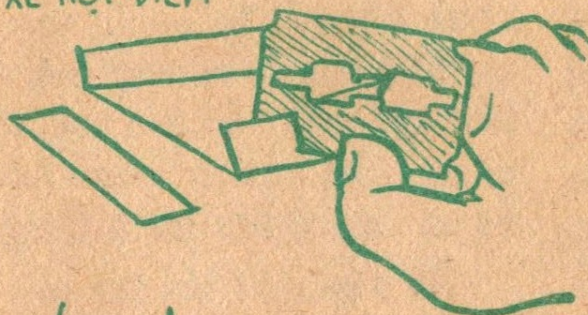

TỦ

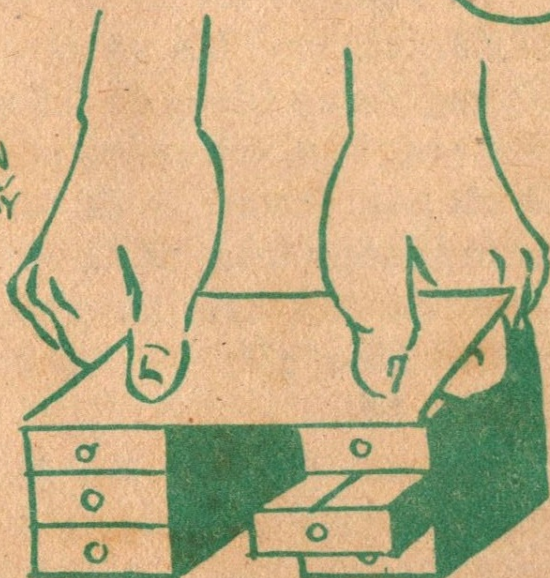
GHẾ NGỒI

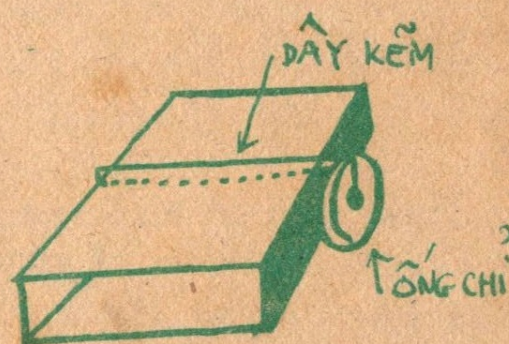
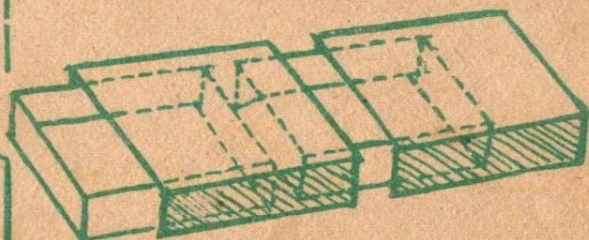
CÁCH XE HỘP DIỆM

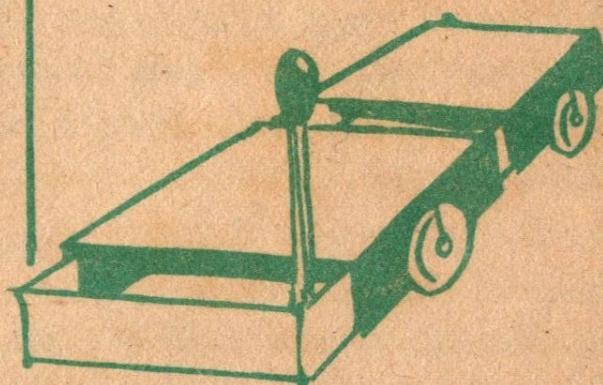
BÀN GIẤY

XE HỎA HẢI TOA

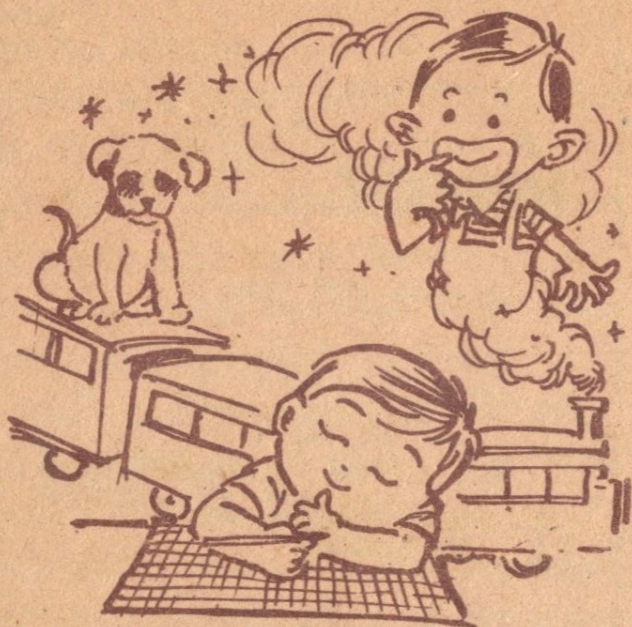

NHĨN NGHIÊNG

XE HỎA HOÀN TẤT

CON CHÓ CON VÀ CÁI CỬA SỔ

Ngày xưa có một cậu bé tên là Giang, rất thích vẽ và tô màu. Một hôm trong lúc trời mưa, Giang ngồi vẽ một anh hề. Vẽ anh hề này, Giang bận mình lắm vì anh ta cứ muốn mặc một cái áo có kẻ ô vuông chứ áo thường không chịu. Nhưng Giang vốn kiên nhẫn và chăm chỉ chẳng bao lâu cũng vẽ xong. Ai nhìn bức vẽ cũng phải công nhận anh hề của Giang trông rất linh động như sống thực vậy.

Đến tối trước khi đi ngủ, Giang vẽ thật nhanh một toa xe lửa. Nhưng vì má ngồi ở ngoài phòng khách thấy Giang cứ lúi húi mãi, đang tự hỏi không biết thằng bé làm gì trong đó mà chưa đi ngủ. Giang không muốn má phiền lòng nên vội vẽ cố cho chóng xong. Vì thế nên anh

chàng vẩy lên trên bức vẽ một giọt sơn màu xanh to tướng. Giang lấy tay cố tẩy cho hết vết sơn rồi sau cùng lấy kéo cắt chỗ sơn vứt đi.

Lúc lên giường ngủ rồi, Giang tự nhủ là mình có lý khi cắt một cái cửa sổ trên miếng giấy vừa rồi nên ngồi dậy nhìn qua cửa sổ xem có thấy gì không. Cu cậu ngạc nhiên vô cùng khi thấy một căn nhà nhỏ có những bức tường trong suốt khiến cho người ta nhìn vào tận bên trong. Giữa nhà có một cái ghế xích đu và anh hề của Giang ngồi đu đưa trên đó. Hề ta trông thấy Giang thì mỉm cười : «Chào cậu, cậu khỏe không. Tôi là Ca rô đây.» Giang trả lời vui vẻ : «Chào chú, chú khỏe không. ?» — Cảm ơn cậu, tôi khá khỏe, nhưng mà này, xe lửa của cậu đến kia kia, tôi đang nóng lòng muốn xem hôm nay có ai đến thăm tôi không.»

Hề vừa dứt lời thì toa xe lửa đã đến và che lấp cả căn nhà. Nhưng lúc đó Giang đã thăm một nên sáng hôm sau chẳng còn nhớ là tối hôm trước ai đã từ trên xe lửa xuống thăm hề Ca rô. Suốt ngày cu cậu ngồi nhìn qua cái cửa sổ bằng giấy nhưng chẳng thấy gì hết.

Chỉ mãi đến tối lúc đi ngủ căn nhà mới lại hiện ra. Ca rô đang dắt một con chó nhỏ màu xanh và con chó này đã được vẽ

phác trên mặt giấy. Giang hỏi : «Ai đã vẽ phác con chó này nhỉ ? Ca rô trả lời : «Thì chính cậu chứ ai.» Con chó cũng nói «Tôi đang ở trong xe lửa, đột nhiên có người lấy bút chì vẽ ra tôi.» Giang cười : «Tôi nhớ ra rồi, thì ra lúc tôi lấy bút chì xóa vết sơn đi thì vô tình tôi đã phác ra chủ chó con.» Chó con khóc nức nở : «Khổ thân tôi chưa, tôi bé đến

nổi một cậu bé như Giang mà cũng không phân biệt được tôi với một vết sơn trên mặt giấy.»

Giang hoảng hốt hỏi Ca rô : «Chủ hề ơi ! Con chó làm sao vậy. Chúng ta có cần đi mời bác sĩ thú y không ?

Ca rô trả lời : «Không» rồi cúi xuống tìm xem đầu ngọn bút chì đã vẽ phác ra con chó bắt đầu ở chỗ nào, rồi đi xem lại lưng chó, bụng chó, chân chó và luôn cả miệng chó nữa.

Đêm đó Giang quá mệt nên cũng chẳng nhớ câu chuyện đã được kết thúc ra sao. Chờ mãi đến chiều cu cậu mới lại thấy

căn nhà hiện ra cùng với cái cửa sổ. Ca rô đưa cho Giang một cuộn chỉ nhỏ và bảo : «Cậu giữ luôn cuộn chỉ này đi. Cái gạch mà cậu đã dùng để vẽ phác con chó đó. Cậu phải vẽ lại cái gạch này trên giấy đi, bên cạnh chỗ cậu cắt đi vì có vết sơn đó, nếu không con chó nó buồn lắm.»

Nói là làm. Chỉ trong nháy mắt Ca rô đã giăng cho cái gạch dài ra và Giang gạch luôn lên trên giấy. Chó con thích lắm, cất tiếng hát véo von, nhưng chó càng vui bao nhiêu thì Giang càng buồn bấy nhiêu.

Có gì đâu ? Thì ra cái gạch đó Ca rô kéo ra dài nên khi Giang vẽ nó che lấp hẳn cái cửa sổ và luôn cả căn nhà cùng anh hề Ca rô. Cu cậu chỉ còn nghe tiếng chó hát thôi : «Khi tôi bé tí teo như thế này là trẻ con quý mến tôi lắm.»

Giang ngồi trên giường lòng buồn ghê gớm, bởi lẽ mấy hôm trước đây trong lúc vẽ đã tỏ ra lơ đãng, nhất là đã vẽ trong lúc mệt nhọc, không nghe má phải đi ngủ cho đúng giờ. Nhưng đột nhiên Giang thấy một cái chân nhỏ gạt cái gạch ra và thấy Ca rô thò mũi ra ở chỗ cửa sổ. Giang sung sướng quá vì thấy các bạn không hề quên mình : «Hỡi các bạn yêu quý, vắng các bạn tôi buồn quá. Tôi muốn chơi với

các bạn.

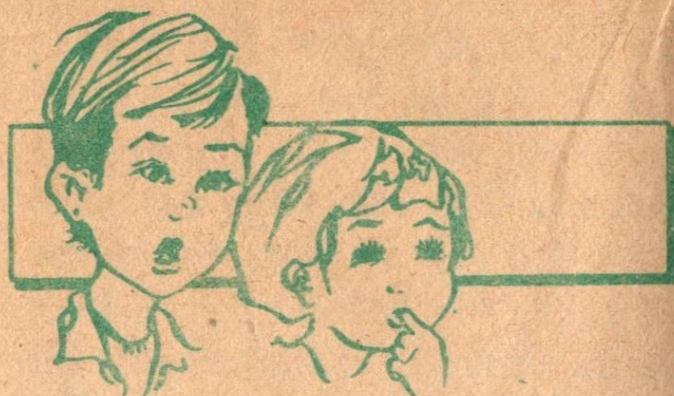
Ca rô nói : Thế hả ? Thế tôi mai chúng tôi sẽ đánh thức cậu dậy sau khi lên giường, đi ngủ nhé, cậu muốn không ?»

Giang bảo : «Làm thế nào đánh thức tôi dậy được ?» Ca rô trả lời : «Mai cậu đến sớm một chút, chúng ta sẽ đi tắm ở hồ Chuyện Cồ Tích nhé.»

Giang nói : «Không, mai tôi sẽ đi ngủ thật đúng giờ. «Thế là các bạn Giang gồm có anh hề Ca rô, con chó con màu xanh chào từ biệt Giang và đi vào trong căn nhà nhỏ.

Kể từ hôm đó, hôm nào Giang cũng đi ngủ đúng giờ vì các bạn đêm nào cũng đợi Giang để kể chuyện cho Giang nghe, mà mỗi khi cầm bút vẽ là Giang vẽ rất từ từ cẩn thận không bao giờ để có vết sơn trên giấy nữa.

NGUYỄN XUÂN HIỆU

ĐỐ VUI

Đề trắc nghiệm trí thông minh của bạn, bạn đọc các câu hỏi sau đây và thử xem có thể trả lời được :

1) Trong 5 giây : Một cái hộp lớn đựng 2 cái hộp nhỏ. Mỗi cái hộp nhỏ ở trong lại đựng thêm 2 cái hộp nhỏ nữa. Vậy tổng cộng là mấy cái hộp ?

2) Trong 10 giây : Gấp một miếng giấy làm đôi, làm tư, rồi làm 8 rồi sau đó dùng kéo cắt một nhát. Khi mở ra, ta có mấy chỗ bị thủng trên tờ giấy ?

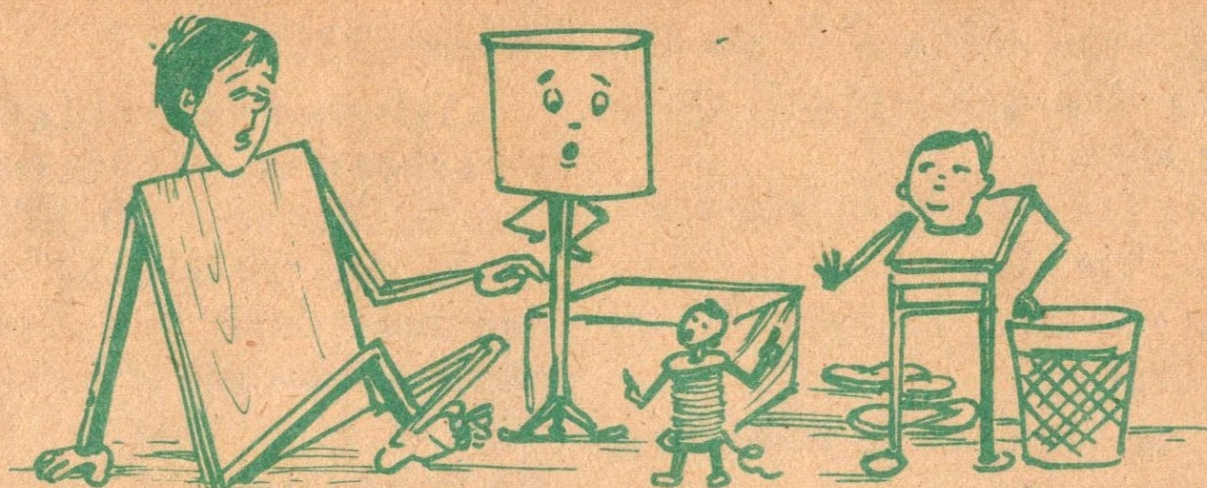
3) Trong 30 giây. Một người đem bán một căn nhà có 24 buồng theo cách sau đây : buồng thứ nhất giá chỉ... 1 xu (một đồng bạc là 100 xu lận). Buồng thứ hai giá tăng gấp đôi là 2 xu. Buồng thứ ba lại tăng gấp đôi là 4 xu. Buồng thứ tư lại tăng gấp đôi là 8 xu. Cứ như thế tuần tự tăng gấp đôi đến buồng thứ 24.

Hỏi cả căn nhà bán được bao nhiêu tiền ?

(Xem trả lời trang)

Điều giấy mắc nạn

Cuộc sinh hoạt của đồ vật đêm nay mở màn sớm hơn thường lệ. Quả thật đã có nhiều điều xui xẻo xảy ra trong thế giới của chúng.

Nơi gầm tủ kê từ nay anh đã vĩnh viễn vắng mặt anh Điều giấy. Anh ta là vật có cuộc đời sôi nổi, phiêu lưu nổi tiếng. Anh đã đem tính mạng mình treo đầu sợi chỉ. Chiều nào anh cũng bay lượn lửng lơ giữa trời xanh, vẫy vùng trong gió. Đêm về, anh mệt, thường ngủ bù hoặc im lặng sống cuộc đời riêng. Anh có vẻ lịch kỷ và hơi kiêu căng.

Anh Điều giấy đã gặp nạn! nhưng mọi vật trong phòng không hiểu kẻ bay cao ấy thọ nạn thế nào.

Cuộn chỉ được coi là vật kể chuyện hấp dẫn, đáng tin nhất. Bởi vì, chỉ có mình nó chứng kiến tai nạn và ở bên cạnh Điều giấy những giây phút chót.

Cuộn chỉ nằm trên mặt bàn, thỉnh thoảng lăn qua lăn lại cho thêm phần quan trọng. Ông Bàn gọi chuyện trước:

— Tao nghi chính mày có lỗi to nhất trong việc làm hại anh Điều.

Cuộn chỉ cãi ngay:

— Cháu không có lỗi gì hết.

— Không có lỗi! Chắc chỉ của mày đứt rồi anh ấy bị gió thổi đi mất tích chứ gì. Cái lũ chỉ chúng mày bỏ búng bực, mày giữ anh Điều ấy bị gió bắt cóc mất tiêu.

— Ông Bàn kết tội hồ đồ quá. Ông phải biết cháu là trong những cuộn chỉ dai nhất. Gió to tới bậc nào cháu cũng níu anh Điều lại được. Và lại, chúng cháu lên cao xuống thấp có nhau, thân thiết như tình ruột thịt, đời nào cháu để cho gió bắt cóc anh ấy. Thử thực với ông, chưa có anh Điều giấy nào cháu quý như anh

này. Thân thể anh ấy cân đối, vững vàng, gặp một chút gió là bay bổng.

— Thế sao anh ấy gặp nạn?

— Thái ông đề từ từ, cháu phải nhớ lại mọi chuyện rồi mới kể được.

Ông Bàn đánh im lặng nhưng vẫn hăm hực.

Cuộn chỉ lẩn qua lẩn lại thêm vài vòng rồi bắt đầu tường thuật nội vụ:

— «Chiều hôm nay gió to, cậu bé đem anh Điều giấy đi thả sớm. Như mọi lần cậu bé vào công viên, nơi đây có bãi cỏ rộng. Anh Điều giấy no gió bốc thẳng lên trời. Tôi (lời cuộn chỉ) nín kéo anh ấy thật là mệt. Cái đuôi ba màu của anh ấy bay phất phơ rất đẹp. Những hôm Điều no gió chỉ có cái thân làm cuộn chỉ chúng tôi là khổ. Chịu không nổi đề anh Điều bay đi mất thì thật mang tiếng xấu muôn đời. Nhưng bù lại, anh Điều bay cao, chúng tôi cũng chung niềm kiêu hãnh.

«Tôi có bao nhiêu chỉ được một sức thả ra hết cho anh Điều tha hồ vùng vẫy. Anh lên cao hơn các anh Điều khác rất nhiều. Cậu bé hài lòng, vui cười suốt buổi.

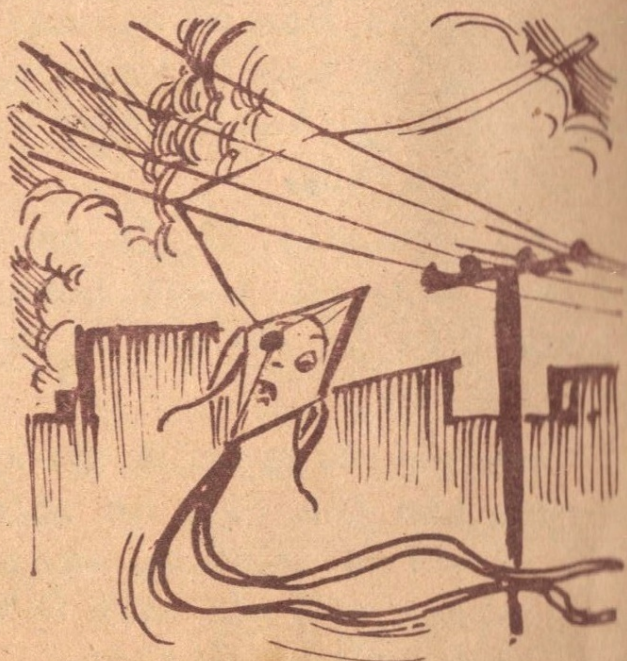
«Thình lình trời đổ mấy hạt mưa. Cậu bé đánh thâu chỉ lại, kéo Điều xuống ra về. Một buổi chiều hoạt động như thế kể cũng

là nhiều rồi.

«Khi chúng tôi về đến gần nhà, mưa chợt tạnh, mây đen tan dần. Gió lại nổi lên, rất hấp dẫn nhưng ngại trở lại công viên, sợ gặp mưa thình lình. Cậu đưa chúng tôi lên sân thượng. Anh Điều lại được tung ra. Nhưng gió trong thành phố vương nhà cửa thời không đúng chiều nhất định. Anh Điều chưa kịp lên can đã đảo hai vòng và đâm đầu ngay xuống, mắc tòn ten giữa những sợi dây điện...»

Các vật trong phòng ở lên một tiếng, xôn xao vì cái tai họa bất ngờ. Cuộn chỉ bùi ngùi tiếp:

— Quý vị nào có dịp ra khỏi nhà thì biết đấy. Đường phố đầy dây điện, chỗ nào cũng có, nhà cửa lại san sát, thật chả có chỗ nào đủ rộng cho một anh Điều cất cánh, hạ cánh an toàn. Phải hay nhảy trong thành phố là một

điều vô cùng nguy hiểm, mất mạng như chơi.

Ngay khi anh Điều mắc trên dây điện, cậu bé đã tìm cách cứu ngay. Nhưng cái đuôi của anh ta dài quá. Cứ mỗi lần gió thổi là cái đuôi quấn thêm một vòng nào dây điện. Điều giấy càng bị trôi chặt vào đó.

Cậu bé liều lĩnh và đại dốt kéo mạnh một cái. Ấy thế là hai sợi dây điện được chạm nhau. Như mọi vật biết đấy. Bọn dây điện đâu có trư gì nhau. Vừa chạm mặt là chúng hét lên, lửa xanh lửa đỏ tung toé. Chỉ dứt luôn ! Cậu bé cầm tóc và chạy thẳng. Anh Điều giấy bị giam cứng trên đó.

Tôi vẫn hy vọng một lúc nào đó anh được gió vô tình gỡ ra. Nhưng buổi tối mưa to. Tôi thực tình không hiểu số phận anh Điều giấy ra sao. Nhưng anh ấy khó mà thoát nạn...

Cuộn chỉ không lẩn qua, lẩn lại đứng im lặng, ngậm ngùi. Bỗng ở góc nhà có tiếng nói :

— Anh Điều giấy tan xác rồi!

Đó là tiếng bác Ô đen. Chiều qua, bác về nhà trễ nhất. Bấy giờ bác Ô đen kể :

— Tôi đi với ông Chủ nên về trễ. Tôi cũng thấy anh Điều giấy nằm chết cứng trên dây điện. Đuôi anh ấy đứt hết. Một bên

cánh chỉ còn trơ cái xương tre, trận mưa to đã tàn phá anh ấy hoàn toàn rồi.

Mọi vật cùng hướng về phía gầm tử nơi trước kia Điều giấy vẫn nằm. Nơi đó trống không buồn bã. Nhiều vật trước kia có chuyện xích mích với Điều giấy đều cảm thấy ân hận. Đáng lẽ phải cư xử tốt với anh ta. Một vật luôn luôn bay lơ lửng lưng trời đâu có hứa hẹn ở với ta lâu dài. Muôn ngàn nỗi tiếc thương lúc này cũng là vô ích. Chỉ có niềm vui đem đến cho anh ta trước đây mới thật là quý giá đáng kể.

Ông Bàn lại câu nhậu:

— Lỗi hoàn toàn ở cậu bé.

Cụ Sách thở dài trong tủ:

— Hồi này cậu bé ít hỏi ý kiến tôi. Cậu ấy ham chơi quá rồi.

Ông Bàn vặn cụ sách:

— Xin lỗi cụ, trong lòng cụ làm gì có ghi cái vụ cứu chiếc Điều giấy bị mắc trên dây điện?

Cụ Sách điềm tĩnh:

— À, điều đó dĩ nhiên không. Nhưng tôi dạy cậu ấy rằng không bao giờ được thả điều trong thành phố.

LÊ TÁT ĐIỀU

(trong NHỮNG GIỌT MỤC)

THƯ VIỆN TƯƠNG LAI

NƠI CUNG CẤP MỌI DỊCH VỤ TỔNG HỢP

Tại «thư viện của tương lai» một người có thể tới đọc truyện bằng tranh, thực hiện bích chương, thâu đĩa hát, hâm thức ăn hoặc xem truyền hình màu. Xong, ông ta có thể ra về với cuốn tiểu thuyết bình dân mới nhất, đĩa nhạc bán chạy nhất, một bản sao danh họa hay một bản sao tượng điêu khắc.

Thư viện tương lai vừa được khánh thành hôm 20 tháng giêng tại Salt Lake City — Guy Sehurman, người họa kiều của kiến trúc thư viện trị giá 1 tỷ bạc này cho biết : «Các thư viện vốn thường là chỗ nung nấu của những cơn sốt sách. Bây giờ thư viện là những trung tâm nơi mà các tài nguyên thông tin và những dịch vụ của cộng đồng được tổ hợp lại để giúp cải thiện phẩm chất cuộc sống.

Ở tầng trệt là một thanh đường rộng mênh mông, dùng để cho các cuộc hòa nhạc hoặc chiếu bóng, với những phòng thay áo và một nhà bếp, nơi đây những người đang nhóm họp có thể vào hâm thức ăn mang sẵn theo. Hai phòng học kế cận dùng để cho bất cứ hội đoàn nào thuê. Tại một trong 2 phòng này mới đây đã có lớp dạy về những biện pháp an toàn trong khi săn bắn. Vào tháng 2 sẽ có những lớp dạy

tây ban cầm miễn phí. Tại một hành lang ở tầng trệt là khu triển lãm hội họa. Khu «mua sách» có khoảng 4000 cuốn thuộc 800 đề tài khác nhau, một số được in chữ thật lớn cho những người kém mắt. Có thể đặt mua sách chung bày ở đây bằng điện thoại hay bằng bưu điện. Gần đó là một hệ thống thư viện liên bang giúp độc giả có thể tham khảo tài liệu sách báo hàng trăm thư viện khác trên toàn quốc bằng máy viễn âm.

Bước lên tầng trên, người ta chú ý ngay tới một «bàn kiểm soát» được gọi là Trung tâm tin tức và tham khảo, nơi đây một quản thủ thư viện chuyên nghiệp sẽ dịch thân, hoặc bằng điện thoại, trả lời bất cứ câu hỏi nào muốn đặt ra. Chung quanh ông là hàng chục sách tham khảo một máy viễn ký nhận và chuyển văn kiện và một đường dây

điện thoại nóng nối liền với Thị trường Hối đoái Nữ Ước để thu thập những dữ kiện mới nhất. Khu kiểm soát này cũng cung ứng dịch vụ hướng dẫn, nhận tin... Tại khu đĩa hát, không những chỉ có nhạc thời trang mà còn đủ bộ sưu tập cổ điển. Tại khu này cũng bày bán những sách mới nhất và bán chạy nhất, mặt khác có một khu có đủ trang bị để quay, rửa, phóng phim ảnh. Ngoài ra còn có máy đánh

chữ cho công chúng sử dụng và có cả máy đánh nốt nhạc.

Đối với các nhạc sĩ, có những phòng tập dượt có dương cầm, phong cầm và đèn trang bị với những máy hát và cussette tối tân nhất.

Tính chất cách mạng của «thư viện tương lai» đã đông đảo thu hút khách và chỉ nội trong tháng giêng đã có tới 50.000 người đến thưởng lãm.

ẢO THUẬT

BỎ ĐƯỢC TRỨNG GÀ VỎ CHAI

A.— BIỂU DIỄN.

Bạn đưa trình trước khán giả một tờ lớn đựng trứng gà, và một cái chai mà miệng nhỏ hơn trái trứng.

Bạn bỏ trái trứng được vỏ chai trước sự kinh ngạc của mọi người.

B.— CÁCH LÀM.

1.— Những trái trứng gà trong tờ đã được ngâm trong dấm chua vài ngày nên vỏ đã mềm nhũn. Do đó, bạn có thể bỏ hột gà vào miệng chai nhỏ hơn mà không bể. (hình 1)

2.— Trong chai có chứa nước lạnh nên khi vỏ chai, gặp nước lạnh, hột gà sẽ cứng vỏ trở lại nên không ai có thể lấy ra được (hình 2).

DÙNG TÊN SÁCH KỂ THÀNH TRUYỆN

Ti dụ trong tủ sách nhà trường có khá đủ loại sách nhi đồng *Tuổi Thơ* của nhà sách Khai Trí. Sau một thời gian thi đua đọc loại sách này, thầy cô kể thông thả một câu chuyện đó lên bảng, hoặc đọc cho các em viết. Ti như câu chuyện sau đây :

«*Dũng võ sĩ* (1) vốn sinh trưởng ở một làng miền Trung, nơi có tượng đá đầu non (2). Suốt những ngày thơ ấu (3) đó Dũng thường được cha mẹ khuyên răn nhắc nhở là ở hiền gặp lành (4), ở ác gặp ác (5). Ngày đầu tiên cấp sách đến trường Dũng quen ngay *Phượng Cỏm* (6), người bạn tốt (7). Đôi bạn thơ ngây (8) này về sau lại quen thêm *thằng Tụ* (9) và *thằng Ớt* (10) kết hợp thành tứ quái (11). Suốt thời gian cấp sách đến trường này, ngoài việc được

thầy cô răn dạy nên giữ lòng *quảng đại* (12), lòng không oán thù (13), học trò còn được học đề biết sự tích danh nhân đất nước, xưa như *Ngô Quyền* (14) *Lý Công Uẩn* (15), gần như *Cậu bé Phan Châu Trinh* (16), hay được kể cho nghe những *truyện thần thoại* như *Sơn Tinh Thủy Tinh* (17), *Thần Mặt Trời* (18) v.v.

Ôi những ngày thần tiên như *khu vườn linh dược* (19). Nay mỗi khi ở nơi xa *thương về quê mẹ* (20), hay *đích thân trở về mái nhà xưa* (21). Dũng tưởng như được sống lại những ngày *thiên đường tuổi nhỏ* (22), lẫn lộn biết bao buồn vui, *thương yêu và hối hận* (23). Thật tình vào những dịp đó, rõ ràng Dũng thấy mình được *uống liều thuốc thần tiên* (24), càng cảm thấy lòng bồi hồi vô hạn.» (XEM TIẾP TRANG 36)

-
- (1) *Lí Tắt Đèn*; (2) *Hoàng Trác Ly*; (3) *Tô Kiên Ngân*; (4) *Len Tháo*; (5) *Tiểu Sô*; (6) *Thần Mai*; (7) *Thầy Uyên*; (8) *Hoàng Trác Ly*; (9) *Trần Lương Chố*; (10) *Lưu Nghi*; (11) *Lương Nhân*; (12) *Cổn Huy Tăng*; (13) *Hoàng Trác Ly*; (14) *Hoàng Trác Ly*; (15) *Hoàng Trác Ly*; (16) *Nguyễn Văn Xuân*; (17) *Tô Nguyệt Đình*; (18) *Bức Mạn*; (19) *Lương Nhân*; (20) *Thanh Phương*; (21) *Tô Kiên Ngân*; (22) *Hoàng Trác Ly*; (23) *Phong Sơn*; (24) *Hoàng Trác Ly*;

Câu chuyện trên bao gồm tên hai mươi bốn tác phẩm riêng trong loại *Tuổi Thơ* của nhà sách Khai Trí. Thầy, cô kể xong, hoặc đợi các em đọc xong rồi kiểm soát xem em nào nhận diện ra được nhiều tác phẩm nhất em đó được coi như được cuộc và chịu đọc.

Cũng có thể khuyến khích em dùng hộp giấy (hộp giày hay hộp bánh trưng thu cũ chẳng hạn) rồi vẽ phông, dùng hình nộm, trình bày một cảnh trong đồng dao, hay một cảnh trong truyện mà em thích.

Cũng có thể các em dùng những hình bằng ni đánh dần lên bằng ni trong khi kể lại truyện cho các bạn đồng lớp nghe (phương pháp thịnh thị).

● Nhà Sách Khai Trí rất có lòng trong loại này. Có thể nói một từ trước tới nay, nhà sách Khai Trí đã thực hiện được con số kỷ lục 'khoảng trên dưới ba trăm tác phẩm nhỏ cho thiếu nhi, ngừng tác phẩm lành mạnh, viết đúng chính tả văn phạm, tên loại rõ ràng, giá bán phổ thông. Một số lớn nhà văn nhà giáo danh tiếng trong nước đã cộng tác trong loại sách nhi đồng Tuổi Thơ này như: Nhật Tựu, Lê Tất Đều, Bửu Kí, Phan Du, Nguyễn Văn Xuân, Thẩm Thị Hà, Cầm Huy Tấn, Hoàng Trọng Ly, Lưu Nghi, Bửu Mạo, Nguyễn Vỹ, Tô Kiên Ngọc Minh Quân...

Chẳng hạn thầy cô bảo các em hãy minh họa một truyện em thích nhất, và gợi ý cho các em:

— Nhân vật chính hình dáng ra sao? Già hay trẻ. Mặc áo gì?

— Truyện xảy ra ở nơi nào, vào mùa nào trong năm?

— Em ưng minh họa đoạn nào trong truyện, đoạn vui nhất, cảm động nhất, hay gay cấn nhất?

Những nhân vật trong truyện càng trở nên gần gũi với các em hơn nữa, nếu chính các em dựng thành vở kịch nhỏ trình diễn lại truyện đó. (Hoặc bằng hình thức tương tự, như trò múa rối.)

Chúng ta đừng quên ở tuổi đó các em là những kịch sĩ tuyệt vời, bởi ở tuổi đó các em mới hồn nhiên đồng hóa hẳn với vai trò các em đóng. Vấn đề hóa trang không hề đáng cho chúng thắc mắc nhiều. Với trí tưởng tượng, phồn thịnh, trong bầu không khí trình diễn hào hứng, thì tờ giấy trắng cắt theo từng dọc nhỏ làm râu cho các cô lão tới dự hội nghị Diên Hồng là quá được rồi.

TRẢ LỜI ĐỒ VUI

1) Có 7 cái hộp.

2) 4 lỗ thủng.

4) 167.772 đồng 50

Truyện ngắn :

NIỀM TIN

Trịnh minh Đức

Tâm cho thêm củi vào lò, lửa cháy hừng hực nóng rất cả mặt. Ánh lửa bập bùng xó dạt đàn muỗi ra ngoài. Tâm nép vào một bên, nhẹ nhẹ hé nắp nhìn vào thềm thưỡng. Những đôn bánh tròn trịa nằm thành hàng ngay ngắn, sôi ùng ục. Di ba xuất hiện nơi cửa, hỏi :

— Cạn rồi hả ?

— Chưa, chút. Không biết chừng nào chín...

— Có lẽ khuya.

Đi đi vào. Tâm dứt thanh củi lớn, xem xét cẩn thận rồi bước ra ngoài. Mười một giờ chẵn. Lũ trẻ cùng xóm nào nức chờ tết ngủ cả. Tâm bỗng thấy lạnh, gió tết mà. Đầu phải, mùa xuân, mát chứ. À, lưng nó ướt đầm mồ hôi, gặp gió thì phải biết, co rúm người luôn. Kìa xa ánh đèn nhà

ai còn thấp sáng, hòa ánh lấp loe của bầy đom đóm, tạo một vẻ khác tuyệt vời...

Đêm vắng quá. Tâm chợt buồn. Nó tựa lưng vào gốc công nghĩ vẩn vơ. Ngày xưa còn mẹ, nó mặc áo mới từ chiều rồi. Ngày xưa còn anh, về phép 30 tết mang cho thật nhiều quà. Ba no cần nhần :

— Thằng thiệt, em nó còn cho. mầy cho nó dùng sao hết. Hết 3 bữa tết, mở tiệm bán lại mà xem.

Anh nó cười, thật hiền hậu, thật dễ thương. Nó ghi chặt, cố anh, đu đưa :

— Anh hai, cho anh này nè.

Những con trâu, ngựa... bằng đất, được nắn nót kỹ, đủ thứ. Anh nó cười khảnh khảnh, cho vào ha lô làm... kỷ niệm.

Chiều 30, đôi mẹ cho mặc áo mới, nó chạy qua con Lý khoe. Con Lý cũng có áo mới, đẹp hơn nó nữa, con gái mà. Tội nghiệp nhỏ, không quen mặc vương nhảm dây giây tẻ lẩn cù, không khóc, tết mà.

Đêm đắp, vui ghê. Con nít đầu đông thế là hết, đưa giỡn. Nó không dám ra ngoài sợ dơ áo. Anh nó đi chơi khuya mới về, mặt ầu ầu. Thưa bài là cái chắc, thử thời vận đầu năm có gì sợ. Lùi thúi vào xia tiền má, mà hồi tiền lẩn lưng đầu hết rồi, thua bài hả. Dạ. Mà không

rày, tết mà, nhưng chơi không được đặt lờn nhè...

12 giờ khuya pháo nổ giòn giã, ba lấy ghế ra ngoài nói chuyện với Bác Tư, chú Hai, chú Thân. Mẹ lo dọn dẹp bàn ghế sửa soạn trái cây cúng ông bà, Anh dẫn nó đi hái lộc, tận ruộng chú Ba Nà. Eo ơi, ghê quá, đêm 30 tối mịt, lấm lủi, nhìn đèn đóm lập loè ếch nhái gọi nhau oâm oap, về anh hai ơi, em sợ... mà, mà có gì, có tao.

— Dâu rồi, sao đèn đóm tắt hết trơn vậy nè... Tâm, về Tia mây rồi hả?

Tâm giật mình, dụi mắt. Nó ngủ quên. Di ba cần nhắc:

— Khuya khoắc rồi không chum riết, đến sáng chín luôn ehắc.

Tâm hỏi vu vơ:

— Chừng này còn xe chạy Ba Xuyên — Cà Mau không Di Ba?

— Ai biết, có lẽ họ đã nghỉ. Hỏi chi vậy?

— Dạ không có gì...

Di Ba đứng dậy:

— Ngồi đó chum dùm tao đi. Tao lo trà nước trái cây ngày mai cúng. Mày buồn ngủ chưa? Sắp giao thừa rồi.

— Dạ chưa, thức đến sáng cũng được.

— Giỏi dữ, tao không gọi, mày nằm luôn ngoài kia. Ráng chum đi, về còn lo cho tia mây, ông ở nhà một mình buồn chết.

Tâm cúi sát đầu thổi bắt lửa, nó cảm thấy lòng se lại, mắt cay cay. Không biết gì khói bếp hay nó khóc. Tội nghiệp ba nó ở nhà một mình, buồn chết thật. Ba ơi, chờ chút con làm hết công chuyện của Di Ba rồi con về, về với ba cho Ba hết cô đơn nghe Ba...

Ghiếc bóng của nó lung linh

trên vách, như cười như trỏ, shuyện, như đe dọa... Nó chợt nhớ đến anh hai năm nay không còn về phép 30 tết nữa. Nó chờ đúng 2 cái tết và năm nay 3 cái... Từ ngày mẹ mất, tết hết vui, ba thường hay rượu chè, lảm li ít nói. Hôm 29 nó có hỏi sao 2 năm rồi anh nó không về, ba chỉ cười khẩy, sặc nồng mùi rượu:

— Thăng Thanh hả, về chớ, nó về chớ... năm nay nó về thật mà...

Nó đem những đồ bằng đất, tự tay nó nắn, dành tặng anh, nắn niu gói vào lá chuối, nhét cạnh két lu nước uống, sợ ai đụng bể. Quà tết mà. Nó tin anh nó về thật.

Trưa ba mươi, những chiếc xe đồ, như vôi vã, như sợ hãi lao vun vút. Tâm đứng ngay ngã ba liên tỉnh nhìn theo, nghĩ thầm :

— Không cò anh mình xuống, cò lẽ chuyển sau.

Vài người phu xe mệt mỏi, ngáp dài, chốc chốc cũng có vài chiếc ngừng lại, lễ tẻ vài hành khách bước xuống : không có anh nó.

Chiều xuống dần, ánh tây phản chiếu trên ruộng đồng một màu bàng bạc. Những phu xe về gần hết, họ còn lo tết nữa chứ. Tâm sốt ruột, lăm bằm :

— Sao anh mình chưa về kia l chắc xe hư, ừ xe hư thật tối về kịp mà.

Cách khoảng xa mới có chiếc chạy ngang kêu rú lên như con thú bị thương. Xa xa hàng cây bắt đầu mờ dần... mờ dần... gió lạnh sắp về....

Tâm lúi thúi trong bóng đêm. Đầu dây giải lụa hồng buộc nều nhà ai, bị gió phất phần phật.

Tâm dọn sạch sẽ bàn thờ mẹ, xếp ngay ngắn vài chiếc ghế xiêu vẹo giữa nhà. Ba nó ngồi trầm ngâm, hút thuốc. Trông ông có vẻ hốc hác, nghĩ ngợi điều gì. Giây lâu gọi nó đến gần :

— Làm xong công việc nhà Di Ba chưa ?

— Dạ xong.

— Đi ngủ đi, khuya lắm rồi

— Con chờ giao thừa.

— Bày đặt, mai tết rồi...

Ông định nói thêm, chợt ngưng bật. Hình ảnh từng quần 3 ngày tết mọi năm khiến ông không có quyền nghĩ đến tết. Thằng Tâm năm nay vẫn mặc áo cũ. Tết đến không có một đôi dép cho nó, không có một đĩa trái cây cho vợ, khiến ông ngán ngừ. Thằng Tâm cũng thông cảm hoàn cảnh của ba, hỏi khẽ :

— Sao anh con chưa về, đã 30 tết.

Không ngờ, giọng ông càng buồn hơn :

Ờ, cò lẽ... mai

Đúng rồi, anh nó kẹt xe thật mà, mai mới về, chính ba nó cũng nói vậy. Không sao, trễ một bữa nhằm nhò gì. Nó vòng ra sau nhà, rút trong kẹt lu nước lấy ra gói lá chuối héo queo, thì thầm :

— Mai anh về em cho anh cái này.

Trong này, ba nó lăm bằm :

— Tội nghiệp thằng Tâm, phải chi nó biết thằng Thanh (anh nó) không bao giờ về nữa...

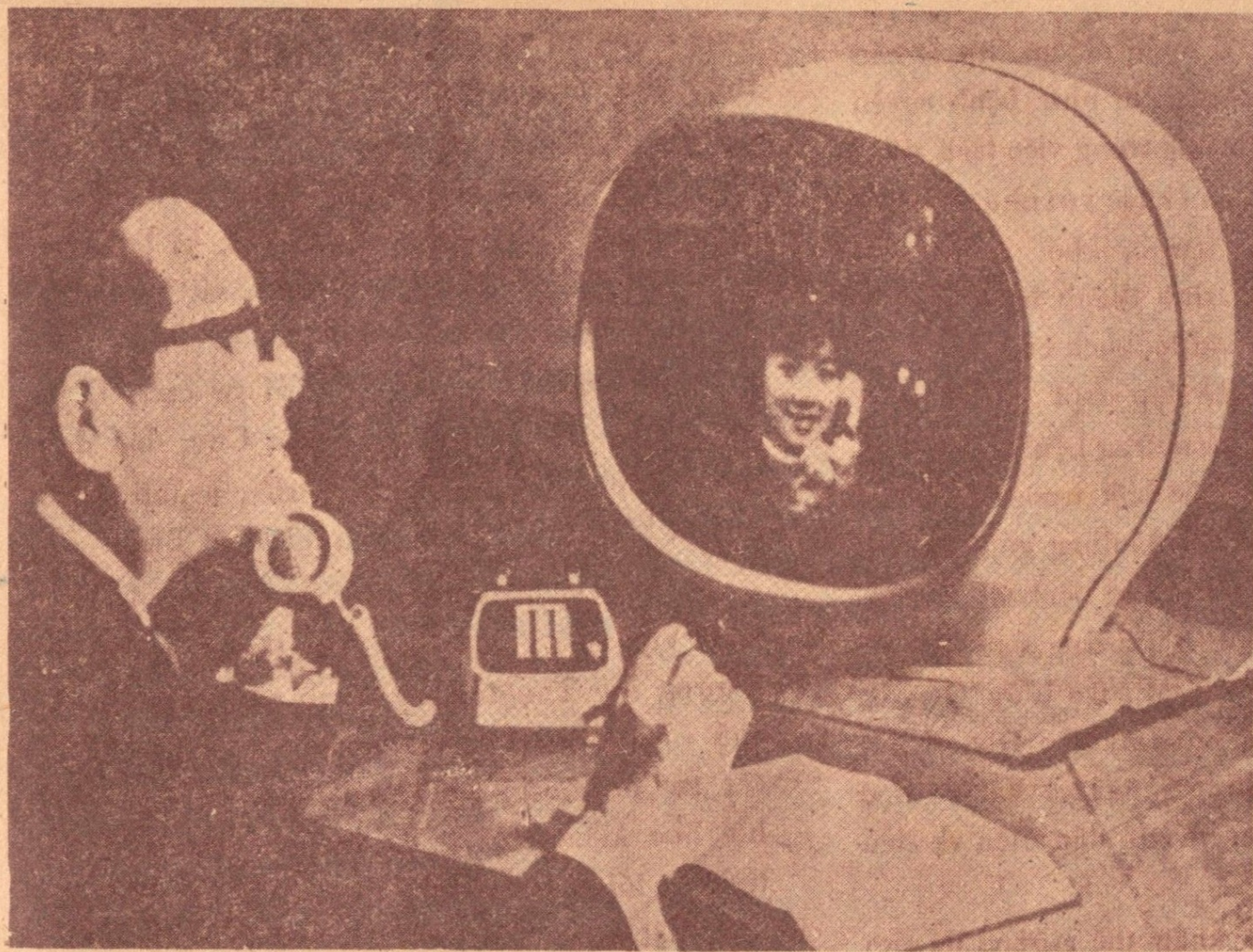
Qua màn khói thuốc, người ta thấy mắt ông rơm rớm...

Đầu dây có tiếng pháo mừng giao thừa, xen lẫn tiếng sùng lễ tẻ...

16 - 12 - 1974

NGUYỄN MINH ĐỨC

ĐIỆN THOẠI GẮN VỚI TUYỂN THU HÌNH

Ngày ấy không xa «T.V. Điện Thoại» cho phép một người nói chuyện với người bên kia đầu dây đồng thời thấy người nọ trên Vô Tuyến Truyền Hình, được đem ra dùng trên thực tế. Hiện nay Hãng Công Cộng Điện Tín và Điện Thoại Nhật Bản chuyên vào việc phát triển T.V. Điện Thoại, đang thử nghiệm sự hoạt động và hiệu năng của những điện thoại như thế, đặt tại các tư sở Đông Kinh và Osaka, cũng như các ngân hàng lớn và các

tiệm bách hóa.

Một hệ thống T.V. Điện Thoại đề dùng bên trong một tòa nhà đơn độc «nhóm kiểu» hệ thống T.V. Điện Thoại có thể dùng giữa những người xin thuê lên đến 16 điện thoại trong vòng một bán kính 20km, đã được áp dụng từ phần nhưng cuộc thử nghiệm hiện tại là nhằm đưa T.V. Điện Thoại ra dùng trong đại chúng.

T.V. Điện Thoại hiện đang được phát triển gồm có một «điện thoại bấm» (điện thoại bấm nút) và một máy thu T.V. với một máy nhiếp ảnh T.V. gắn bên

trong. Trang bị này, bất cứ ai cũng có thể dùng được dễ dàng, có khả năng chuyển một văn thư ngắn hay một đồ biểu một cách rõ ràng. Hệ thống T.V. Điện Thoại mới này rất phổ biến tại các công ty đã tham gia vào cuộc trải nghiệm. Một trưởng ngành tại một tiệm bách hóa đã nói: «Điện Thoại mới này giúp tăng gia hiệu năng công tác của chúng tôi vì lẽ chúng tôi có thể nói chuyện đồng thời trình bày dữ kiện cho người ở bên kia đầu dây. Hơn nữa, thẻ tích âm thanh của điện thoại có thể tăng gia đến mức mọi người trong cùng một phòng có thể nghe.

Hệ thống T.V. Điện Thoại, về phương diện kỹ thuật, hầu như đã hoàn tất. Nhưng vấn đề nằm ở chỗ giá cao. Vì lẽ, chẳng hạn những dây cáp cùng trục, phẩm chất cao, giá đắt, phải được đặt một cách tối tân để chuyển đạt hình ảnh. Tuy nhiên, kỹ thuật vô tuyến viễn thông tiến bộ hứa hẹn sự áp dụng thực tiễn những dây cáp cùng trục hiệu năng cao và truyền tin với siêu tần số, có thể chuyển đi nhiều hình ảnh cùng một lúc và một hệ thống chuyển dịch điện tử để dựng lên một mạng lưới chuyển đạt khắp trong nước về T.V. Điện Thoại.

(TIẾP THEO TRANG 31)

chiếc thắt lưng da buộc đằng sau cho ve vẩy là thành đuôi hổ trong bài ngụ ngôn «Người Biện Trang với hai con hổ dựng thành kịch.

Qua những màn trình diễn như vậy, các em càng thông cảm một cách sâu sắc với mọi hoàn cảnh, ý nghĩa của tác phẩm. Quả thực không chối cãi được rằng phần sinh hoạt trình diễn văn nghệ trên màn sân khấu, chuốt lọc trí tuệ, và càng củng cố thêm niềm tin của các em vào những lý tưởng cao đẹp mà thế giới người lớn chúng ta thường gọi là chân, thiện, mỹ. Thiếu phần sinh hoạt văn nghệ này (ca vũ, nhạc, kịch) trong sinh hoạt học tập nói chung, chúng ta đã vô tình bỏ quên và làm thui chột một nửa tiềm năng của các em.

ĐOÀN QUỐC SỸ

trọng khiến cho độc giả bỏ rơi Thiếu Nhi. Báo ra nửa tháng đã lâu, ra hàng tháng lại càng lâu nữa. Tâm lý Thiếu Nhi là nôn nóng, thích linh hoạt, thích đổi mới luôn luôn. Tờ báo không đáp ứng được nhu cầu đó sẽ tự khoác cho mình một nguyên nhân thất bại.

Cho nên về phần hình thức, kể từ số 138, báo sẽ đổi khổ, in offset, ra lại hàng tuần. Nhưng có một sự hy sinh đau đớn mà vì tài chánh eo hẹp, tạm thời tòa soạn phải chấp nhận. Đó là trong hình thức mới, Thiếu Nhi phải giới hạn phần lộng lẫy của tấm bìa để tiết giảm chi phí. Tuy nhiên, với khả năng sáng tạo của họa sĩ Vi Vi bạn đọc hãy tin tưởng dù ở phương tiện eo hẹp thế nào, Thiếu Nhi vẫn có một hình thức mỹ thuật trang nhã.

Về phần nội dung, Thiếu Nhi trong số cải tiến cũng sẽ mang một màu sắc mới.

Trong suốt 4 năm qua, tôn chỉ giải trí và giáo dục mà Thiếu Nhi đã nêu ra từ số ra mắt vẫn được triệt để tôn trọng. Ngoại trừ một vài lỗi lầm nhỏ nhất khó thể tránh, Thiếu Nhi vẫn luôn luôn tự hào về chủ trương của mình, ngay cả ở những thời kỳ đen tối nhất, có nhiều đề nghị hấp dẫn để lôi cuốn Thiếu Nhi từ bỏ

Trong tương lai, Thiếu Nhi cũng vẫn cương quyết duy trì chủ trương đó, bởi Thiếu Nhi luôn luôn quan niệm rằng chỉ vì nhu cầu giáo dục mà Thiếu Nhi mới hiện diện, và anh chị em trong tòa soạn nếu có phải chịu nỗ lực và hy sinh cũng chỉ là vì

nhu cầu tinh thần đích thực đó của các em. Nếu từ bỏ đường lối đó, Thiếu Nhi không còn lý do gì để mà tiếp tục nữa.

Tuy nhiên, đường lối thực hiện mục đích giáo dục của Thiếu Nhi, từ 4 năm qua, đã mang một màu sắc hết sức ôn hòa, và có tính chất tiêu cực. Những vấn đề nóng bỏng của giáo dục, những vấn đề giáo dục ngoài học đường, những khía cạnh giáo dục thực tế trong đời sống của Thanh, Thiếu Nhi... đã xuất hiện thật ít

ỏi trên trang báo. Đây là một thiếu xót mà Thiếu Nhi sẽ bỏ tức trong những loạt bài vở sẽ xuất hiện trong đợt cải tiến sắp tới.

Nói theo danh từ thời thượng, thì Thiếu Nhi sẽ dẫn thân hơn trong lãnh vực giáo dục. Tiếng nói đích thực của Thanh Thiếu Nhi sẽ được đồng đặc cất lên, không tránh né, không sợ đụng chạm, không ngại mất mát tình cảm. Thiếu Nhi tự nguyện sẽ trở thành một diễn đàn trung thực của các giới trong lãnh vực giáo dục, từ phụ huynh đến các nhà giáo, từ giới chức có thẩm quyền đến các Thanh Thiếu Nhi. Những thắc mắc, những nguyện vọng, những tề đoan giáo dục cũng như những công trình giáo dục tốt, đều được Thiếu Nhi đề cập đến một cách trung thực, thẳng thắn, và xây dựng trong mục tiêu lãnh mạnh hoá và phát triển vai trò của giáo dục.

Đây là con đường mà Thiếu Nhi sẽ đi tới. Việc thành hay bại, không đặt thành vấn đề, chuyện chủ yếu là Thiếu Nhi phải đáp ứng vai trò của mình để xứng đáng được mệnh danh là tiếng nói của Thanh Thiếu Nhi. Tất nhiên, một nhóm nhỏ trong tòa soạn khó có thể làm tròn nhiệm vụ của mình, nếu không có sự tiếp tay của độc giả.

Chúng tôi hy vọng rằng, trong chiều hướng của một nội dung

mới, tờ báo sẽ là diễn đàn chung của mọi giới, những người thật sự quan tâm đến nhu cầu giáo dục của tuổi trẻ nhất là trong giai đoạn hết sức khẩn thiết của lãnh vực giáo dục hiện nay.

Trong số tới, chúng tôi sẽ xin tường hình tiếp về những tiết mục sẽ xuất hiện trên Thiếu Nhi Số Cải Tiến. Bạn đọc có ý kiến gì đóng góp với tòa soạn, chúng tôi hết sức hoan nghênh.

NHẬT-TIẾN

VUI CƯỜI

THỊT TRÍ THỨC !

Một chú mọi thuộc một bộ lạc chuyên nhậu thịt người tới gặp tay phù thủy, kể bệnh :

— Không biết tại sao rồi này tôi bị nhức đầu quá xá...

— Đó là tại chú. Chú nhậu nhiều thẳng thuộc loại trí thức quá.

Độc cuốn «TÊN TÀI XÈ
SUZUKI LÝ TƯỜNG» !
của MINH QUÂN, nghĩ
về lòng mẹ.

Nói đến bác Minh Quân, hẳn
có nhiều em đã biết vì đã là độc giả
của bác. Cho nên chị nghĩ rằng kỳ
giới thiệu sách lần này của chị
sẽ có em bảo là : «Chị sao khéo
khen phò mã tốt áo !». Đứng đây,
trong lãnh vực văn chương dành
cho tuổi hồn nhiên tươi sáng,
hiền nhiên bác đã là cây bút
được ái mộ nồng nhiệt, có đúng
không nào ?

Về hình thức, sách được trình
bày rất trang nhã, ít lỗi ấn loát,
bìa do họa sĩ Vi Vi minh họa.
Sách dày 160 trang, giá 310đ.
Nội dung là một bản trường ca
về tình yêu thương, triu mến, lo
lắng hướng về con cái của bậc
làm cha mẹ.

Kể từ ngày xe gắn máy ào ào
tràn vào Việt Nam, thì một vấn
đề mới đã nảy ra cho trái tim
vốn đã đầy dẫy lo sợ của các bà
mẹ, lo sợ về những bất trắc tình
linh có thể xảy tới cho các con.
Lòng người mẹ không còn một
lúc nào yên trù khi cái xe nằm
trong garage :

— «Không bao giờ tôi thấy
mẹ tôi bồn chồn nóng nảy như
từ ngày chị Thu có cái xe. Mẹ tôi
ngừng may, ngừng lau nhà,

ngừng nấu nướng, ngừng cả viết
bài, dõi mắt theo chị Thu lúc chị
xách xe ra, cho kỳ chị khuất
bóng mới quay vào. Rồi thì mẹ
tôi thấp thỏm, canh chừng đồng
hồ tay, nghe thấy cái xe nào rộ
máy, là lao ra, là bỏ xuống. Mẹ
tôi chỉ yên tâm, chỉ bình tĩnh,
chỉ vui vẻ khi cái xe đã nằm yên
trong garage».

(trang 15)

Lòng người mẹ thắt lại nghĩ
tới con, mỗi khi thấy một đám
đông nào ở giữa lộ, dù không
phải đường con mình thường đi,
dù thành phố mình ở có cả triệu
người đi xe gắn máy. Lòng người
mẹ thắt lại, vì người mẹ hoảng
hốt, lúc nào cũng lo sợ cho con.
Trái tim người mẹ lúc nào cũng
rên rỉ :

— «...Con có biết rằng rủi ro
có chuyện gì, con tàn tật thì mẹ
ra sao ? Con chết thì mẹ ra sao ?
Mẹ chăm chút con từ chút, cái
tóc, cái răng, cái mặt, cái mũi,
Thôi thôi...

Lòng mẹ nghĩ tới con thật tội
nghiệp ! Tất cả các bà mẹ trên
thế giới đều có một tật chung là
lúc nào cũng nghĩ về con như
khi con còn là đứa nhỏ ẵm trên
tay. Danh ngôn có câu «Chỗ trú
an chắc chắn yên ổn nhất là bụng
mẹ» vậy thì chỗ trú tinh thần êm
ả nhất cho một người con, hẳn
phải kể đến lòng mẹ. Dù đứa con
hư bị xã hội ruồng bỏ, xua đuổi,

trốn vào lòng mẹ, vẫn được âu yếm như đứa con ngoan, được đời trọng vọng. Đôi khi, đứa con bị xã hội bỏ rơi lại còn được mẹ xót xa, âu yếm hơn nữa. Cho nên, người mẹ trong «Tên tài xế Suzuki lý tưởng» cũng luôn bận khoăn thắc mắc vì trước mắt bà, bấy con dù lớn tới đâu, vẫn cần sự chỉ bảo, đùm bọc của bà.

— «Và mỗi lần về nhà, chưa cởi áo, mẹ tôi đã hỏi đứa này, đứa khác, nếu vắng mặt chúng tôi lập tức mẹ tôi phăng phăng xuống garage, coi thử còn xe đó không».

(trang 24)

Bởi vì làm sao mà yên tâm được, khi con bà dắt xe ra mà bà lại không có đó để dặn dò :

— «Nhớ đi sát lề tay mặt. Nhớ đưa tay khi quẹo và chỉ quẹo tay mặt, nhớ đi chậm chậm, nhớ đừng tăng ga... nhớ... nhớ... và nhớ..

Ngoài ra, điều kiện cũng phải hội đủ là đi vào giờ ít xe, đường ít xe, lộ trình thẳng hoặc chỉ quẹo tay mặt v...v...»

Khi chị còn nhỏ, chị có được đọc cuốn «Chục 13» do hai con ông bà Gilbreth viết về gia đình họ khi họ còn nhỏ. Chị không đề cập tới lối giáo dục con cái trong cuốn đó, vì có nhiều điểm không hợp với tâm tình người Á Đông. Nhưng riêng về khía cạnh tình cảm gia đình của

cuốn đó, thì quả đã khiến cho chị cảm động lắm, mà chắc nhiều em đã đọc cuốn đó cũng thích nữa. Cuốn sách trần trụi tình gia đình, gây cho các em nhỏ ấn tượng tốt về các liên hệ gia tộc, tình cha mẹ anh chị em ông bà chú bác. Không cứ Việt Nam, ngay ở ngoại quốc, cuốn sách đó cũng được các gia đình lành mạnh hoan nghênh. Sau này, thỉnh thoảng chị lôi ra coi lại, vẫn còn thấy thú. Nhưng đến khi đọc «Tên tài xế xe Suzuki lý tưởng» chị

lại thấy yêu mến cái gia đình của nhân vật trong truyện gấp bội. Tác giả Minh Quân đã dùng một lối hành văn rất là tự nhiên giản dị thành ra người đọc có cảm tưởng như đang quan sát nếp sinh hoạt của một gia đình, những mâu thuẫn đối thoại rất linh động của một ông bố nề vợ nhưng chiều con, chuyên làm đầu tàu về đường cho hươu chạy, để con có lối thoát trước quan niệm «độc tài» của mẹ. Một bà mẹ luôn

lo lắng, bồn chồn, với bà thì trên đời này không có cái gì có thể làm cho bà quên bầy con của bà lấy một phút. Rồi là đàn con, tuy ước ao được tự do nơi trời cao biển rộng, nhưng bao nhiêu nghị lực phút chốc tiêu tán ngay khi giọt nước mắt mẹ long lanh. Bà mẹ lo sợ vì con bà đi xe gắn máy và càng lo sợ thêm vì em bà bị gãy tay, rồi lại con bạn của bà cũng gãy tay. Nhưng thực tế chẳng ai gãy tay vì xe gắn máy mà thủ phạm ác ôn lại là xe lam và vì chơi đá banh !

Bằng bạc trong truyện là tấm tình của người cha, người mẹ, các con, chị em, bạn hữu trải rộng bát ngát nông nân.

Vào cái thời mà tình nghĩa vợ chồng, con cái, bằng hữu nhẹ như lông hồng, chị rất ước ao sẽ được đọc những cuốn khác nông đượm tình người như cuốn « Tên tài xế Suzuki lý tưởng. »

Một người bạn của chị sau khi đọc cuốn « Tên tài xế Suzuki lý tưởng » bèn bắt các con đọc. Sau đó, mỗi khi con dắt chiếc xe ra cửa, bà lại nhắc:

— Con đã đọc cuốn « Tên tài xế » rồi chứ ?

Mới đây, khi con bà té xe trầy trụa, bà rên rỉ:

— Trời ơi ! Chắc mẹ phải bắt con học thuộc lòng cuốn « Tên tài xế... quá !

Vừa suýt soa nhăn nhó, cô bé vừa đáp:

— Mẹ ơi ! Sách dày tới 160 trang lận đó mẹ, học thuộc sao được mẹ. Mà điều con nhớ chứ. Nhưng đây là họ xô con mà. Chờ con đâu có đi ầu.

Cô bé đã hiểu lòng mẹ cô qua tâm tình người mẹ trong sách, như nhân vật trong sách đã hiểu lòng mẹ họ, lòng mẹ Việt Nam. Và cả lòng các bà mẹ trên thế giới nữa, chắc ở đâu cũng vậy mà thôi là luôn luôn lo lắng, bồn chồn, phát đau tim lên khi con vắng nhà, lo sợ cho con đủ chuyện, như bà mẹ trong truyện đã phải uống thuốc trợ tim.

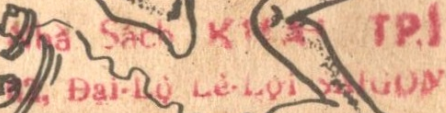

Bù lại, lòng những người con hiểu cũng sẵn sàng cảm thông đề mà không cười mẹ, mà chiều theo ý muốn lầm cẩm của mẹ, vì biết rằng mẹ thương mình.

« Ôi ! Lòng mẹ ! Lòng mẹ bao la như biển Thái Bình dạt dào »

Chị Đỗ Phương Khanh

ĐÀU XUÂN

**MỘT CUỐN SÁCH ĐỘC ĐÁO MÀ QUI BẠN
KHÔNG THỀ BỎ QUA**

ORIGAMI HỘI HỌA TRANG TRÍ của NHẬT - TIẾN

Một phương pháp phối hợp giữa Nghệ Thuật Xếp Giấy Origami với ngành Hội Họa Trang Trí để hoàn thành những bức tranh rực rỡ, mỹ thuật rất thích hợp cho công việc trang trí các Lớp học, Hội Trường, Đoàn quán, Phòng học v.v...

- PHƯƠNG PHÁP GIẢN DỊ, DẪN GIẢI, DỄ HIỂU, AI CŨNG CÓ THỂ THỰC HIỆN LẤY ĐƯỢC.
  - ĐÍNH KÈM PHỤ BẢN GIỚI THIỆU ĐỦ 12 BỨC TRANH MÀU TUYỆT ĐẸP ĐỂ LÀM MẪU THỰC HIỆN.
  - ◆ ẤN LOÁT CÔNG PHU, MỸ THUẬT, GIÁ MỖI CUỐN 250.đ
- ĐÃ CÓ BÁN TẠI KHẮP CÁC NHÀ SÁCH**